

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én, 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postáni szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 6 frt., félévre 3 frt. — Minden egész éves előfizető a lap tulajdonos kölesön könyvtárát az eddig fontálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyílt tér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. — A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek börtönte a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Az olvasó közönséghez.

Midőn az által, hogy a lap vezetőjévé lettem, hű ohajtásom, legtisztább szándokom a közügynek tenni szolgálatot, meg kell vallanom mégis, hogy a vállalat anyagi és szellemi netán leendő sikere után az érdemelt haszon és dícsőség nem az enyém. — Esmerve közepszerűségemet, a szerkesztőségi kintűnben fontos foglalkozásra se nem vágytam se nem törekedtem, — de midőn helyzetem miatt, a viszonyok s körülmények találkozásánál fogva vállalkozásom nélkül — legalább egy időre — a vállalat megművelését kelle látnom: elutasítani nem lehetett azon kötelességet, hogy kedves honunk egyik szebb és gazdagabb vidékének — melyben születtem — érdekeit képviselő, egy közhasznú irodalmi vállalat lendítő köznapi munkása ne legyek. — Ha a gyenge elől áll is, de sorakozva jönek nyomába a valódi irodalmi erők, s én támaszkodva az erőre, bátran el merem mondani, hogy becsülettel fentartja magát a vállalat, ha csak ez ujonszülött élete a nemes közönség

gyengéden gyámolító kezeinek hiányában a közrészvételesség hidegágyán nem hal el, mit pedig e két magyar megye lelkes népének hazafiságáról feltenni nem lehet.

A szerkesztőség legfőbb gondjait, leg súlyosb terheit minden kivántatóságnival — egész időmet igénybe vett ügyvédi foglalkozásaim miatt sem lehetvén képes teljesíteni, azt — mennyire az engem terhelő felelősség eszméjével összeegyeztetni lehet — a magyar lapirodalomban esmert nevű tisztelt barátom Roboz István urral megosztottam, ki a lap irány- és szelleméről a következő cikkben bővebben fog a t. közönséghez szólni.

FODOR PÁL.

Mit akarunk?

Nem viszkoteg, hű ábránd s haszonvágy szólítottak a térre, melyen küzdeni akarunk; különösen a hasznot tekintve, jól tudjuk mindnyáján, hogy az számot vetett magával, ki házában az irodalom terére lépett, hol még egy

Vörösmartynak is csak az a jutalma volt hírneve, babérjain kívül: hogy tízenkét ezer ember kísérte koporsóját! s hamvain óbredt a nemzet halás öntudatra: a könyvek mellett, árvaít is feltegelni.

Ily merész vágyak nem hovátenek. De hevit igen is azon szent gondolat: a két nagy termelő megye szellemi és anyagi jóléte, boldogsága, emelkedésére csak parányilag is hatni az ép oly hű, mint köteles hangyaszorgalom, s fáradozásunk által.

A nemes törekvés, a részrehajlást nem ismerő eszmék magvával, ha csak néhány önyi tért ültethetünk is be — többet tettünk bizonynyal annál, kinek ajkain mázsás szavak őrzik a hont, erei duzzadnak a tettvágytól, de az örökös vágy és remények mákonyhatása alatt úgy heveri át az isten napját.

Somogy és Zala megye mind tért nagysága, mind gazdag termelő ereje, birtokos osztályának éberszelleme s népének vas szorgalma által arra van hivatva: hogy földje a nagy hazának,

TÁRCZA.

Mit dalolsz . . .

Mart. 4-én.

Mit dalolsz jövő tavaszról,
Mit csevegsz te kis madár?
Mért kecséget szép reménynyel
Ez a bágyadt napsugár?

Melyről álmaid beszélnek
Nem tőr többé a tavasz,
Más kikelet jő helyébe,
Szebb talán, de még sem az . . .

A szép ismerős virágok
Elhervadtak, s énokod
Az új kikelet idegen
Virágit nem értik meg!

Más a szellő, más a harmat,
Más a rozgó falóval, . . .
Miről vágyaid regélnek,
Mind előtte ast a tél.

Ismeretlen dal fog zengni,
Idegen lesz a sugár:
Oh! ne várd a kikeletet,
Halj meg, halj meg kis madár!

A mi egykor neked virult,
Nem tőr többé — a tavasz . . .
Jöhet ismét más helyébe,
Szebb talán, de még sem az!

ATALA.

A bujdosó. *)

Ábrándozott dícsőbb világ felől,
S ábrándin csüngött lelke mélyiből.
Hont álmodott: mely boldog és szabadság,
Hol óriássá nő a gondolat; —

Mert szárnya röptén ninesen semmi gát . . .
Szegény költő, mint áltatá magát!
Es vágy voná a boldog föld felé,
Es csalfa ábránd őt vezérelé.

Kibujdosott. Elhagyta őt honát.
Szállt a zajos tenger hullámain át;
A váls künja még nem vérezé:
Csak őrtült vágya lángját érezé.
Vitorláját vívek a gyors szelek,
S kobzán a hárok fölzengetnek . . .
De nem honától bírtá bucsuját:
Hön üdvözölte a nagy, új hazát!

S hol a tengerháb partba ütkezött:
Megenékolá a földet kéj között;
Arzát hő könnyek árja öntözé —
Tárt karral ment az emberek közé . . .
De mint csalódott! — Szánva kérdezik:
Szegény rajongó! mit akarsz te itt?
S eszméiről fennköltlen hogyha szól:
Rideg közöny, hideg guny válaszol.

„Óh! én e népet nem így álmodám! . . .
Mily nagy vagy én törpének vélt hazám!“
Es a családás ah, ugy fáj neki, —
S lelkét a hon vágy künja égeti.
„Erdős vidék, nyájas kis házikó:
Ott nőttem én fel . . . ólni ott mi jó!
Apám szent öledben porlanak,
Szegény hazám, — és én ellágytalak!“

— Kelet felől hirt hord az esti szél,
Házájáról rémdolgokat beszél:
Vérben hunyó nap . . . s a vér hasztalan . . .
Borongó éjjel, bús, csillagtalan.
Barátja lautját széttöré a vész,
Hareztéri sírján vérvirág tenyész . . .
„Szebb a halál ott — s bús sohajra kel —
Dicső hazám, — miért hagyalak el?“

Es bánnek véli a kibujdosást,
S éroz szívében titkos mardosást,
„A gyász elől hajh! gyáván elfuték:
Verd, verd szíved — méltán vered nagy ég!“

Es künja szörnyű, künja keserű,
Szakgatja koblet, mint saskeselyű;
Ha szunnyad éjjel, lelke csüng honán
Elűzi álmit véres látomány.

Hazádon kívül nines számódra hely!
Oh e tudat lelkét zavarja fel,
S örvényiben érzés, kin, értelom —
Egy összezagyvált tömkolag leszen.
Agyát megszállja rémes éjszaka,
Melynek csak egy, de vészés csillaga:
A hon szerelom őt gyötörve ég . . .
Szegény őrtült szánd meg őh nagy ég!

Es tébolyultan űzi őt a vágy:
Vesztett honába újra vissza vágy . . .
Es utnak indul, megriadva fut:
Honába vissza hogyha volna ut!
Intiok felé mosolygó kék hegyek —
„Hah! ott hazám! . . . megyek, megyek, megyek.“
Es utja a bércezek közö bevág:
Előtte állnak a — Kordillerák.

Előtte áll a rengeteg vadon,
Hol karcsu palma nyúl fel szabadon;
Hős árny alatt mérget sűrő növény,
Csörgő kigyó les a bokor tövén.
Itt bolyg az őrtült; zord helyen, a hol
Vad tigris ugrik, őh sakál huhol.
S mentében, míg a vész elől szalad;
Mégfogja tórdét kúszó iszalag.

„Tovább! Tovább!“ — Kivillan a havas . . .
„Hah! ott a Tátra! a nagy Tátra az!“
Es futva fut, s öröm miatt kacag:
„Dicső hazám! csakhogy megláttalak!“
S meg folyton a fénylő havas felé,
Vak éjeken csillag vezérelé, —
Míg minden lépten vad-húz szemek
Lombárny alól reá fényléttenek.

Tikkasztá nappal délsugár heve:
De céljához mindig közel jöve.
„Hazám határa, édes honhatár —
Élérlek-e, oh elérlek-e már?“

*) X. magyar költő, P. barátja és kortársa még az 1848-49-ki idők előtt Amerikába költözött, s ott évek múltán megtévelyodván a Kordillerák óva-lonába bujdosva, halálát lelő.

HIRDETÉSEK.

Fesselhofer József

figyelembe ajánlja N.-Kanizsán a városház épületében levő kereskedését, melyben mindenféle árucikkek nagy választékban találhatók fel, névszerint: a legfinomabb cukor, kávé, asztali edények, finom tajtékból készült dohányzószeres és serteáruk. Ugyanott találhatók továbbá: korneuburgi marhatápláló por, Pop anatharin szájviz, Ottenreiter Lipót-féle csüzelleni ir lovagnak, Guttmann Rissféle patkán-, egér-, bűdösféreg- és csótányirtó szer; Reisser-féle légyvesztő papir; Lázárféle bűdöskevesztő, Zacherl-féle balhavesztő por; Paglianféle syrop, növénypapir befőzött gyümölcsre (marhahólyag helyett); metszett üvegek; különféle gazdasági s kerteti veteménymagok. Nem különben budai Neuwerthféle keserű viz, alápi ivánci, gleichenbergi, marienbadi, pilnai, parádi, rohitsi selti és saidschitzi ásványvizek.

Ugyanott van az „első magyar általános (tűz-, viz- és élet-) biztosító társaság“ ügynöksége; szabadalmazott lőpor-, ón- és salétromárulás és szabadalmazott angol paraffin kocsikenőcs raktára.

2 [1-1]

JACK FRIGYES,

óraműves Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel bátorodik tudomására juttatni a n. é. közönségnek már évek óta fennálló, s jelenleg újonnan felszerelt, és dús választékkal ellátott óra üzletét. Kaphatók nála a legjobb minőségű inga-, ráma-, kép- és zeneórák; úgy szinte a legújabb szerkezetű schweitz-i henger-, horgony-, tengely- és díszesen kiállított arany- és ezüst- női zseborák a lehetőségig legjutányosab áron, melyeknek jósa- és tartósságáért kereskedik, vesz és cserél ó órákat is, minden igazítási megbízást elfogad s a legrövidebb idő alatt mérsékelt díjért teljesít.

Valamint eddig, úgy ezentul is odaműködik, hogy minden t. látogatók kíváncsi gyorsan és tökéletesen kielégíttessenek.

Üzlete fennállása óta tapasztalván a n. é. közönség szives pártfogását, ezentul is kiérdemelni legfőbb feladata leend.

Boltja az „arany korona“ vendéglő átellenében létezik. 17 [1-1]

Biztosítási felhívás

a cs. kir. szab.

AZIENDA ASSICURATRICE

czim alatt Triestben fennálló

(Első austriai tűzkárbiztosítási társaságnak)

Sopronban

Flandorffer Ignác

kereskedő háznál létező fő-ügyviselője részéről.

Ezen intézetnek alulírott ügyviselője ezennel köztudomásul adja: hogy az AZIENDA ASSICURATRICE czimű biztosítási társaság mindennemű épületekre, gyárakra, butorokra, árukra, termékekre és más ingóságokra, mindennemű elemi károk, levezetesen: tűz és villám által eszrevendő károk ellen a biztosítást felvállalja és teljesíti.

Elsőforduló s-erencesztársaság esetében az intézetnek alapelve az: hogy a károsultaknak gyors segély nyújtassék.

Ezen elvnek a társaság részéről folytonos alkalmazása megnyerte és már sok évi fennállásának ideje alatt meg is tartotta az intézet részére a tisztelettel közönségnek bizalmát és részvételt, mely tény a társaságnak a nála biztosítottakat min leddig kellően kielégítő működéséről ke. eskedik.

Az alulírott ügyviselője — hol kö. ebből tudósítások minden készséggel szolgálnak, biztosítási való bejelentések elfogadtnak, és ajánlatok ingyen kiszolgáltatnak — magát mindennemű kárbiztosításokra ajánlja.

Köhler A. M.

4 [1-1]

a cs. kir. szab. Azienda Assicuratrice czimű biztosítási társaságnak ügyviselője Nagy-Kanizsán.

Stájer növénynedv, mellbetegeknek.

Pagliano syrop.

Anatherin szájviz.

Brahma water, a legbiztosabb óvszer titkos betegségek ellen.

Seidlitz-por 1 frt.

Moll Seidlitz-pora 1 frt 25 kr.

Kali Crème) csalhatatlan gyógyszer szeplő, arczfoltok, bőrhámlás

Lilionese) s általában minden bőrbetegség ellen.

Dörch Leberthran olaj, mellbetegeknek.

Laab Essenzia, schwajczi savó rögtöni előállítására mellbetegeknek.

Dr. Hartung chinahéj-olaja, csalhatatlan hajnövesztőszer.

Rimmel, new cosmetique, egy kefécske segítségével bajuszt, szakált és haját tetszésszerinti feketére festeni.

Vipera zsinor, biztos gyógyszer fej- és nyakfájdalmakban, mint csúsz, torokgyik, sárgaság stb.

Jovánovics fogcsep, a fogfájás elleni szerek non plus ultraja.

Algophon, fogfájásnál külsőképen használandó.

Engelhofer izom- s ideg-essentiája, főfájás, szédülés, aranyér, ideg, test és nemzetszeri gyengeség ellen.

Dr. Borchardt szagos növényeszappanja.

Glycerin szappan.

Gyógyszeres szappanyok, u. m.: Benzoe, Camphor, Graphit, Jodkali, Theer és Kénszappanyok.

Kaphatók használati utasítással **Belus Józsefnek**

„az igazsághoz“ czimzett gyógyszerárán Nagy-Kanizsán.

3 [1-1]

PIOTROVSZKY BÉLA,

szabómester,

ajánlja Nagy-Kanizsán, a főutcában (a postahivatal átellenében) levő,

„SZÉCHENYI“hez czimzett

nagyszerű uri-öltöny-raktárát,

melyben mindennemű ruha a legválogatottabb s legjelesebb kelmékből a legújabb minta szerint nagy választékban nem csak készen van, hanem minden rendelést rövid idő alatt elkészítetik.

Hogy minden efféle igényeknek tökéletesen eleget tessenek, s így a t. cz. vevők megelégedését megnyerhessem, Pest és Bécs városok első efféle vállataival összeköttetésbe álltam, s ily formán régóta érzett hiányt, mely Kanizsa város naponkinti emelkedésével növekedik, lényegesen elhárított.

Mint hogy feladatomban tűztem ki, mindentől a legjobbat a lehető legjutányosabban kiszolgáltatni, eszedezem e czéleomat lehetőségig számos megrendelés által, készpénz fizetés mellett pártolni.

Köszönetet szavazok tizenkét évj iparkodásom után nyilvánított bizalmukért, azon kéressel, hogy további kegyeikre jövőre is méltassanak.

11 [1-1]

EISINGER HENRIK

ujonnan nyitott kereskedés a főpiacon

(Fesselhofer ur fűszer-kereskedése mellett)

Nagy-Kanizsán,

bátorodik ezennel a t. cz. közönségnek mindennemű posztó, rőfös és divat-árak kiválogatott raktárát ajánlani, és különösen figyelemzeti a t. cz. közönséget, hogy mindennemű fehér kelmékből, u. m. valódi rumburgi, hollandi, creász és szileziai stb. gyolcsokból nagyszerű raktárt tart, jutányos és szabott ár mellett szigoru pontosságot ígér, számos látogatásért eszedezik. 23 [1-1]

Bodroghy János

magyar hölgy szabómester

Pesten,

régi posta utca, 18/10. sz. 2-ik emelet 11-ik ajtó,

készít mindennemű bruszlik, mente, szűr és palástokat, ajánlja magát a t. vidéki hölgyvilágnak, azon biztosítással, hogy szakmájába vágó minden kegyes megbízásait azonnal, a legpontosabban, legdíszesebben s lehető legjutányosabban teljesíti.

20 [1-1]

Peukert és Stepánék,

butor- és szobafestők,

figyelmébe ajánlják magukat a t. közönségnek. Elvállalnak bármiféle szoba-, butor- és olajfestéseket, gyors és készséges szolgálatukért kezeskedvén. Megrendeléseket Pécsi utcán 392 és 321 szám alatt fogadnak el. N.-Kanizsán 1862 jun. 18án.

25 [1-1]

Ujjonnan nyitott rőfös kereskedés. Svágell Nándor

a t. cz. közönség figyelmébe ajánja Nagy-Kanizsán a „Korona“ czimű vendéglővel egy sorban ujonnan nyitott mindenféle posztó-, rőfös- és divatáru raktárát.

Mintán föladatomul tűztem ki, hogy tüzletemnek csak is a becsületesség- és pontosságot vetem alapjaul s áruim valódiságaért mindig kezeskedem, azon biztos reményben, hogy t. vevőim bennem vetett bizalmokban csalatkozni soha sem fognak s jutányos ár melletti pontosságot ígérve, számos látogatásért esedezem.

15 [1-1]

12 [1-1]

ZERKOWITZ VILMOS

váltóüzlete N.-Kanizsán,

a naponkinti árfolyam szerint vesz és árul alaptörlesztési kötelezvényeket, állam- és sorsjáték jegyeket, részvény- és elsőbbségi kötelezvényeket, arany- és ezüst-pénznemeket; továbbá bármily összegű kölcsönökkel szolgál hitelpapírokra és általában mindenemű pénzügyletek létesítését vállalja el.

Nem különben árultatik ott minden állam és sorsjátéki papír 10 hónap alatt lefizetendő részletekre.

A triesti kir. szab. általános biztosító társaság ügynöksége, tűz s jégkárok ellen, és az ember életére.

Mikolasch S.

fényképész Nagy-Kanizsán,

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, miszerint a piarista utczában, a (távirtdai hivatal átellenében) levő fényképészeti teremben (Photografie-Salon) az időjárás tekintetbe vétele nélkül, bármiféle megrendelések elfogadhatnak és foganatba vétetnek s kezeskedik a képek természetűségeért. Az ár 2, 3, 6 ft. o. é. Továbbá elfogad mindenféle szoba- és butorfestési munkákat, aranyozásokat és siremlékeket a legjutányosabb áron.

24 [1-1]

JACK EDE,

bádogosmester N.-Kanizsán,

ajánlkozik mindennemű

építész-, dísz-, mű- és gazdasági bádogos munkákra.

Raktárában mindig található bö kiválogatásban és legjobb minőségben: fény- (Moderateur) és irodai lámpák, kávégépek, horgany- vagy rudbádogból készült fürdő- és ülökádak, zuhanykészületek, mindennemű konyhaedények. — Meghibásult Moderateur-lámpák a legrövidebb idő alatt s jutányos díjért megigazittatnak.

Boltja a fapiacson, Breierféle házban, közel a templomhoz. 18 [1-1]

21 [1-1]

H i r d e t é s.

A nagy-kanizsai polgári egyesület helyiségében a vendéglői haszonbérlet folyó 1862-ik évi Szent-Mihály naptól három évre kiadandó; a szerződési feltételek az egyesületi t. elnök urnál megtudhatók; a vállakozni akaróktól írásbeli nyilatkozat folyó évi július 31-ig fogadtatik el.

Kelt Kanizsán, június 25-én 1862.

Az egyesületi választmány által.

Wolf István,

dísz-szijgyártó-mester Nagy-Kanizsán.

Ajánlja magát műkésztiményeinek válogatott raktárával és készen találhatnak nála mindennemű lószerszámok, gazdasági lóigák, lovagszerszámok, nyergek, angol börládák és fegyvertokok; továbbá mindennemű vadász kellékek, fuvaros és lovag ostorok, sétapálcák és sérvkötők; nem különben elválalhat megrendeléseket mindenféle szij-díszművekre, azon biztosítással, hogy azok leggyorsabban, a legjutányosabb ár mellett létesítetnek.

Ugyanott mindenféle s nembeni javítások átvetetnek. 16 [1-1]

Wajdits Alajos

férfiöltöny készítő,

ajánlja N.-Kanizsán a fő-utczában b. Walterskirchen-féle házban levő ruharaktárát, a melyben rendesen 16---18 legény dolgozván, bármiféle kelmeből a legdiszesb és legjobb állásu öltönyök készülnek. Kelméi a legelső gyárakból valók s a megrendelt munkák pontos és diszes elkészítéséről kezeskedik.

6 [1-1]

SCHIFFER VILMOS

üvegkereskedő, főutca, a városház mellett

N.-Kanizsán,

ajánlja mindennemű üvegtáblák készítésére felszerelt raktárát. Különösen bátorcodik figyelmeztetni a t. cz. építőket, hogy minden, akár mily értéku üveges munkákra, ugymint: magyar és cseh akármily nagyságu és szinü fél és egész solin üvegtáblákra nézve történo megrendelést pontosan és legjutányosabb ár mellett teljesíthet. Árultatnak nála továbbá képekre való üvegtáblák tetszés szerinti nagyságuiban, valamint mindenféle finom mosható aranyozott képrámák is.

8 [1-1]

WEISSMAYER M.

posztó- és divatárukereskedése

Nagy-Kanizsán

a „Korona“ vendéglő átellenében 467. szám alatt jól rendezett nagyszerű raktárral ajánlkozik, melyben mindenféle kabát-, nadrág- és reverendaszövetek; valódi rumburgi vászonból és válogatott percaiból készült férfiüngök; továbbá mindenféle női öltönynek való selyem-, gyapju-, pamut- és ezernaszövetek, valamint a legújabb divatu női köpenyek, bu-dák, menték, palástok és othonkák mindenféle finom és olcsó szövetből, hasonlóképen nagyszámu új divatu nagykendők és hosszú schawlok, ágy- és asztalkészletek, asztalkendők, törülközők és más feherneműk; továbbá: butorszövetek, nap- és esernyők, szőnyegek, asztal- és ágyterítők, peruvien-vagy selyemből, valamint mindenféle gabna-zsákok- és ponyváknak való vásznak stb. a legnagyobb választékban és a legjutányosb áron kaphatók. Ugyanott mindennemű öltönyök és feherruhák férfiak számára megcsinálás végett elvállaltatnak, legjutányosabban és legjobban teljesítetnek.

KREISLER SALAMON

Nagy-Kanizsán,

ezennel bátorcodik a t. cz. közönséget a fő-utczai Tuboly-féle házban levő mindennemű kész butorral gazdagon felszerelt raktárára figyelmeztetni. Vállalkozik egyszersmind különféle asztalos- és építési munkák jutányos áron való elkészítésére; minélfogva szives pártolásra hívja fel a t. cz. közönséget,

8 [1-1]

Braun Agoston

fodrász és hajtfürtkészítő N.-Kanizsán

ajánlja minden üzletéhez tartozó munkáit, valamint gazdagon felszerelt illatáruraktárát; különösen pedig a nála kapható hajfestőszereket, melynek segítségével a hajat minden ártalmas következés nélkül megfesthetni barnára, feketére és szökére, épen ugy hölgyek mint férfiak számára, mely szernek jósága és tartóságaért kezeskedik. Boltja a felső piacon a posta-ház mellett 461. sz. a.

9 [1-1]

SZEILER PÉTER,

órás

tisztelettel jelenti a t. közönségnek, valamint becses üsletársainak és a tisztelt vállalkozóknak, hogy gyárában a legjobb műalkattal ellátott, országosan a több helyen megvizsgált

fekirányos torony- és vár-órákat

szépen és tartósan elkészít, és azokat különféle nagyságban a legjutányos ár mellett eladja. Több nagyobb városban szerzett bizonyítványokkal bírván, azon reménnyel kezegetti magát, hogy a rábízandó becses megrendeléseket lehető legnagyobb gyorsasággal, és a megbízók teljes megegyezésére végrehajthatja.

Kéretnek a tisztelt megrendelőket, hogy megrendelés alkalmával a leendő számlapok mennyiségéről, valamint az első és második harangnak anyjáról értesíteni sziveskedjenek. Főnkénti fizetés mellett is kötetnek szerződésnek.

A gyár a keresztutczában, 48. sz. a. fekvő saját házában létezik. Órarakára pedig, melyben mindennemű seb- és más órák igazítása fővállalatik a főpiacson Kohn kávéháza mellett létezik.

Schlechte Ferencz,

templom-, szoba-, czimer- és irat-festő. Lakik N.-Kanizsán Kereszt-10 [1] utczában 54ik sz. a.

HORA VINCZE, aranyozó,

tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy ő mindennemű aranyozási munkákat elvállal, úgy mint: oltárokat, tükör- és képkereket s minden e szakba vágó salonmunkákat s azokat a leggyorsabban és legjutányosabban készíti el. Lakára nézve e lapok kiadói-vatalában adatik bővebb értesítés. 7 [2-2]

ROSENSTOCK W. A.

N.-Kanizsán,

ajánlja saját gyárát, melyben mindennemű mosó- egy pipere- és páma- (cocos) szappanok a legszebb s legfinomabb minőségben, a legjutányosabb áron kaphatók. 26 [1-1]

Szalay Károly

ügyvéd Kaposvárott,

hazafiai udvözzellett értesíti a t. cz. közönséget, hogy minden törvényes ügyekbeni megbízásokat készséggel elfogad.

Irodája: Paputoza 334. számú saját házában. 19 [2-2]

Szommer József

a t. közönség figyelmébe ajánlja jólszerelt nürnbergi-áru-kereskedését s különösen pergamentpapírját, mely a gytmölesbefőzésnél sokkal jobb szolgálatot tesz a közönségesen használt hólyagnál, s mi több, jószágban minden eféle pergament papírt felülmul és iva csak 8-10 kr. Találhatók nála jégzacsok (Eissäckchen), melyek minden bécsi kórházban a legnagyobb sikerrel és előnnyel használtatnak. Továbbá olyan ágy-nemük, különösen gyermekek számára, melyeket, beszennyezés után csak le kell törölni és ismét használatba vétethetnek. Hasonlóképen nála van az „ANKER” ügyvivősege, mely a legbecstületesebb föltételek alatt biztosít halálesetek- és életre nézve. 13 [2-2]

Egy varasdi nürnbergi áru kereskedős számára kerestetik olyan inas, a ki a szükséges iskolai előismeretek mellett a magyar és német nyelvben jártasággal bír. Bővebb értesítést nyerhetni Svágel ur 27 [3-2] vaskereskedésében N.-Kanizsán.

Vasuti menetrend.

Útvonal	Idő	Érkezés
Nagy-Kanizsáról indul Budára	1 ó. 19 p.	d. u.
Keszthelyre érke.	2 "	28 "
Boglárdra "	3 "	20 "
Szántódra (innen jár a gőzhajó Füredre) "	4 "	1 "
Sz. Fehérvárra érke.	5 "	49 "
Budára	8 "	2 "
Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	1 "	43 "
Csáktornyára érke.	3 "	5 "
Pettaura "	4 "	27 "
Pragerhofra "	5 "	2 "
Budáról N.-Kanizsára indul	6 "	30 "
Sz. Fehérvárra érke.	8 "	33 "
Szántódra (innen a gőzhajó jár Füredre) "	10 "	29 "
Boglárdra érke.	11 "	4 "
Keszthelyre "	12 "	1 "
Nagy-Kanizsára érke.	1 "	13 "
Pragerhofról Nagy-Kanizsára	9 "	30 "
Pettaura érke.	9 "	59 "
Csáktornyára "	11 "	20 "
Nagy-Kanizsára érke.	12 "	49 "

Kevert vonal.

Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	10 ó. 10 p.	este
Pettaura érke.	4 "	20 "
Pragerhofra (csatlakozik a Triest-Bécsi vonalhoz)	5 "	8 "
Bécsbe érke.	5 "	24 "
Bécsből indul	9 "	30 "
Pragerhofra érke.	10 "	55 "
Pettaura "	12 "	23 "
Nagy-Kanizsára érkezik	5 "	12 "

Wajdits József

e lap kiadótulajdonosa a t. közönség figyelmébe ajánlja Nagy-Kanizsán eddigelé létrejött vállalatait, u. m.: könyv-, mű-, hangjegy-, író- és rajzser-kereskedését; dombornyomó gépét (Hochdruck-Pressé), magyar-német kölesönkönyvtárát, könyvkötészetét, műmunkászatát; ügyvivőségét a pesti, bécsi műegyleteknél, bécs-prágai papirszönyegraktárát s végre ujonan felállított kő- és könyvnyomdáját, s tisztelettel kijelenti, hogy bármely megrendelést pontosan és gyorsan teljesít akármi távolságra is.

Mielőtt a kereskedésben feltalálható cikkek sorozatát eléadnám, az általam ujonan felállított kő- és könyvnyomdára bátorkodom némely észrevételeket tenni.

Nem kevés áldozattal ragadtam meg e roppant költségbe vágó vállalatot, de minthogy minden figyelmemet arra fordítottam, hogy irodalmunknak Zala és Somogy megyékben egy új utat törjek, és az irodalmi terményeket minél gyorsabban kiállithassam, iróinkat nagyobb és szorgalmasabb munkára bátorítsam, községeket, kereskedőket és egyéb irodákat a lehető legolesőbb nyomtatásokkal elláthassam és végre hogy üzletemet e vállalat által kiegészithessem, kérem egyszersmind Zala-Somogy megye lelkes közönségét, e nagy s fáradságos üzletemet kegyes pártfogás alá venni sziveskedjék, s én nem fogom elmulasztani, minden átvett munkákat rendesen, hibátlanul, gyorsan kiszolgáltatni, ügyes magyar nyomdai személyzetről gondoskodni el nem mulasztottam, s hiszem, hogy nyomdám ígéretemet nem sokára tökéletesen tények által bizonyítani fogja.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én, 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postáni szátküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt., félévre 3 frt. — Minden egész éves előfizető a lap tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddig fentálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyílt tér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. — A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Szerkesztői nyilatkozat.

Miután Ő Nagyméltósága Magyarország k. Helytartója engedélye folytán a lap felelős szerkesztése egyedül személyemet illetné: az első szám nevémmel jegyzett bevezető cikke azon kitételét, hogy „a szerkesztői teendőket Roboz István urral megosztottam” — felsőbb megintés és rendelet következtében ezenel nyilvánosan visszavonom.

Kaposvár, jun. 6. 1862.

FODOR PAL.

Csapolni akarják a Balatont.

I.

Nem új kérdés ez, hogy valakit meglephetne.

Évtizedek érlelik már méhökben, s az érett gyümölcs csak nem akar lehullani!

A mit néhány nap épített, havak lerontották. A mit néhány kéz emelt, száz aláásott, s légből akarják röpiteni az állam- és közgazdaság érdekében, az anyagi erősbülésre szánt eszmék színeit, melyekben a „jók java” küzdött.

Egyik részen az anyagi érdek nyerni kívánt, a másik részen ugyanez érdek ellenállt.

Midőn a mult súlyos idők reánk nehezedett terhei s ebből következett újabb és újabb

kiadásaink folytán, többen arra a gondolatra jöttek: vajmi jó volna, ha birtokaink becsét emelhetnénk, azokat nagyobb terjűvé tehetnénk, — előálltak a regényesség, a természet örök szépségének imádói, s felkiáltottak: „Caith! mit isten alkotott, nem szabad elrontani; nem csak kenyérral él ám az ember, hanem lelket üdítő képek, gyönyör- és szépségekkel is!”

„Földet vehettek hőld számra, de Balatont — soha!”

A tároza nyerni akart, a lélek nem akart veszteni.

A balatonlecsapolási nádor-csatornai, sióberki társulatok álltak majd mind szemközt.

Hamás gáton nem tört volna is meg a sok nemes tűz, igyekezett; utig elég volt onnyi erőnek egymás ellen küzdeni!

Somogy szeretne birtokban nyerni, — Zala és Veszprém megyék félnek az ily nyere-ménytől.

Somogy örömmel odaadná nádját, berkeit, — Zala, Veszprém épen ezektől nem akarnak megválni.

Somogy szeretne túladni minden berki vi-

zén, a Balaton tükreinek egy részén — nagy gazdasági érdekei kívánván ezt, — Zala és Veszprém meg épen a vizet féltik, s nem akarnak tőle megválni.

Somogy, a mely víztől menekülni akar, a sióberki társulat ugyan ezt a vizet félti, hogy — nyakára talál tlni, s ott is bibiox és golyák sétálnak, hol most a kasza peng.

Somogy beljebb akar menni a Balaton felé száraz lábbal, hogy a hol most apró keszeg és garda lobicskol, — ott megkötve a homokot, idővel haragos gulyák legelészzenek.

Füred és Keszthely ellenben a fürdői paradicsomok megmentésére minden vízi Istent segítségre hívnak; mert látják, hogy a hol most hullám csapkod, s egész élvezettel úszik és údít a messze vidékek ide fáradt gyermeke, — ott néhány év mulva tengelyig vághat a kocsi a homokban; s a kőhelyek félig-meddig meg lesznek fosztva regényes és elragadó szépségeiktől! . . .

A nádor-csatornai társulat a multban szinte veszélyezve látta érdekeit a somogyi társulat terve által.

TÁRCZA

Két virágszál.

Nincs olyan pár hat faluba,
Mint Vig Örsze s Péter gazda!
Mikor a bolondját kezdik,
S a jó csapost megereszitik;
E jelszóval: dinomdánom
Vigalom!
Szőlőhegyen nincs gond, nincs bú,
Unalom!

Addig otthon a sok poronty
Sovány testén lig-lóg a rongy;
Veszekesznek, hajba kapnak,
De kenyeret még sem kapnak;
Péter gazda s életpárja
A hegyen,
Felejtik — hisz a mulatság
Jól megyen!

Es ha mindez volna sértés, —
Van közöttük: egyetértés!
Férj, feleség egymást híven
Biztatja a szőlőhegyen;
S hasafelő — tüskén, bokron,
Hegyen át —
Előrántják támaszul a —
Cautorát!

Másnap megint újra kezdik:
A jó csapost megereszitik; —
A sok síró poronty otthon,
Veszekhetik a sok rongyon! —
S minden jól megy, többi közt a
Gazdaság:
Terem — ha más nem — orrukon
Borvirág...

Nincs olyan pár hat faluba,
Mint Vig Örsze s Péter gazda!
Távol tőlük az ésszava:
Lesz-e, jut-e a holnapra?

Isznak, míg a hordó adja,
S az alatt —
Nem busítja őket semmi
Gondolat!

CONCHA KÁROLY.

Az éj s a nap.

Az éj ölen — ha ránk borúl —
A félénk úgy sáppad, remeg...
Most éj borong felettem is
De lelkemet nem rázta meg.

Tekints körül: mi régen áll
A föld?... s az éj ki nem maradt...
A fényt homály előzi meg,
Az éj után derül a nap.

PAP GÁBOR.

Nyílt levél a szerkesztőséghez.

Bizalmas felszólításodnak, hogy legközelebben megindítandó lapotok számára írnék valamit, szívesen engedek. A tárgyra nézve könnyebben tájékozhatnám magamat, ha programotokat ismerném, de ez mitsem tesz, irok arról, mi minden keletkező lapot s így titeket is, kik e lapot megindítjátok, a legközelebbiről érdekel.

Talán bizony néhány száz előfizetőről akarsz bennünket biztosítani? fogod te, ki annyi erélyt, buzgalmat fejtess ki e lap mellett s fogja derék kiadótok kérdeni, ki egy fővárosi dúsgazdag kiadónak is becsületére való áldozatkészséggel teszi az előkészületeket, hogy a „Somogy-Zalai Közlöny” Somogynak, Zalának megfelelő diszszel és tartalommal kiállithassa.

Ó nem, épen ellenkezőleg, arra akarlak figyelmeztetni, hogy nagyon vérmes reményeitek ne legyenek. Nagy az irodalmi vállalatok

iránti apathia. Közönségünk egy része, irodalomról szólva, alszik, a másik közönyös, a harmadik tehetetlen. *)

Ez apathiaról akarok írni. Ha találsz levelemben némi igazságokat, habár talán soknak nem tetszenék is, boosásd a nyilvánosság elé; ha gondold, hogy szigorú, keserű, vagy épen igazságtalan leszek, dobd levelemet kosaradba, nem fogok nehezteni miatta. **)

Az irodalmi vállalatokra nézve nagyon mostoha korszakban indítjátok meg lapotokat. Az időjárás, mint sok egyéb, úgy az irodalomra nézve is nagyon kedvezőtlen. A részvét naponként csökken, a pártolás buzgalma lankad s a nemzet szeretete irodalma iránt, mintha ez mostoha gyermeke volna, vagy nem felelne meg földadatának, fokontint hidegűl. A könyveknek nincsen kelendősege, a lapok csak tengnek, a legnagyobb horderejű vállalatok csak az írók küzdelmével s kiadók áldozatával tarthatók fenn, a szellemi művei bebarangolják a hazát s szomorúan térnek vissza az írók vagy kiadók lomtárába, honét haldokolva vándorolnak a boltokba és az éssz, lelkesedés fölmagasztaltság szülleményei áruzikkel takarójaul szolgálhatnak.

Ez rövid rajza az irodalom pártolásának mostanság. Nem volna benne semmi szomorító és elkeserítő, ha léha, ephemerbecsű s minden lépten nyomon fölbukkanó fiatal óriások a „haza s nemzet” érdekében kiadott primitív zenegéit, csak a számot, de nem becsét szaporították feleleges vállalatokat, a szerkesztésügyből keletkező és sem hízagot nem pótló, sem belbecsel nem bíró lapokat, a mindenféle czég alatt hirdetett s „tőlünk nem függő akadályok

*) Legyen szabad használnunk, hogy egy része meg lelesült. Szerk.

**) Azt nem tesszük, a jó lelkéből okulni akarunk. Szerk.

Ily akadályok, egymás ellen küzdő érdekek megfontolása után nem lehet csudálni, hogy a gyümölcs oly későn ér; s Herkulesként mindegyik társulat az egymás iránti feltékenység óriás terhét hordja vállain!...

A különvált érdekeknek annyira elágazó, s oly mély a gyökere, — hogy az illetékes biróságokon kívül, egyedül csak a haza és kölcsönös testvéri szeretet férhetnek hozzá...

S talán még hosszú ideig tart e zibbasztó, kínos érdekharc, ha a déli vaspálya Budapest-hofi vonala meg nem épül, mely vonalnak a Balaton közelébe eső részét a rakoncátlan hullámok, kiöntések folyvást fenyegetik, s e tekintetből az idegen társulatok e „legloyalisabb“-ja mérlegbe nem dobja ép' úgy hazánk iránti részvét- s szeretetét, mint roppant anyagi áldozatját.

E társulat, mint compact test, mely 92 millió forint tőkével védi érdekeit, hazai ügyeink irányában tiszteletet parancsoló állást foglalván, — csak dicsérettel halmozható el.

A nagy, függő kérdés eldöntésének siettetésére f. é. jun. hó 16-án gyűlés tartatott B.-Füreden nagy mélt. gr. Zichy Ferenc kir. biztos elnöke alatt, hol az érdeklött társulatok képviselői, vasuti s társulati mérnökök, és az ügyes szeretetet szívőkön hordó nagy számú közönségen kívül, a déli vaspálya érdemes igazgatója, Mischel János is jelen volt.

Nem akarjuk itt hosszasan elősorolni a gyűlésbeni heves vitákat, csak az eredményt közöljük röviden, vagy is azon végzést, mely gr. Zichy Nándor, mint a Nádor-csatorna-társulat elnöke elfogadott indítványára elnökileg kimondatott.

A végzés, melyet a M. O.-ból átveszünk, így hangzik:

„A nádor-csatornai, sióberki, somogyi balatonleszállítási és déli vasúttársulatok mindegyike saját kebeléből 3 tagot és egy mérnököt a lehető legrövidebb idő alatt a végett fog

kiküldeni, hogy e kiküldöttek egy közös bizottmányban egyesülvén, ez magához veszi az eddig készített szükséges mérnöki munkákat, köllőleg és műtanilag megvizsgálja, minden a szóban levő szabályozást érdeklő körülményekkel. Ezen idő alatt magát összeköttetésbe tegye kir. biztos ő n. méltóságával, ki e bizottmánytól hetenkint tudósítást vevén, hol szükséges, a helyszínen is megjelenessen. Ezen bizottmány a társulatok kívánságait és érdekeit lehetőleg összeegyeztető terv készítése és jelentése f. évi augusztus 28-ára elkészíttessék, s mely napon ő excellentiája kir. biztos ur elnökelete alatt összegyűlendvén, a Balaton szabályozási ügyben véglegesen határozni lehessen; miéért is az egyes társulatok felszólítandók, hogy e gyűlésbe küldendő követeket e tekintetbeli meghatalmazásokkal ellátni sziveskedjenek. — Mindenesetre ünnepélyesen kijelentvén, hogy ezen ekkép kiküldött bizottmány eljárása által sem az egyesek, sem a társulatok eddigi jogaikban semmiféle csorbát nem szenvedhetnek, sem azokra e tekintetből valamely terhek nem rovatnak.“

Még néhány szavunk van e kényes tárgyban, melyeket jövő számunkra halasztunk.

ROBOZ.

Zalából.

Néhány szó a dunántúli vasutakról.

Az első európai gőzkocsinak Nürnberg és Fürth között 1833—35-ben történt megindulásakor, s később az országban Pesttől Váczig, vagy Pozsonytól Nagyszombatig haladó első magyar vasutak létesülésével, Dunán túl, a rábaközi, kemenesi, göcsei és zseliczi ember még nem álmodta meg azt, hogy lesz egykor náluk is olyan idő, melyben a civilisatio varázserőjével a vassínt nem csak a kerékre húzzák, hanem postautakra is rászabják, s azon kocsizgatnak! És ime alig folyt le két évtized, már is oly hatalmas, részint elkészült, részint

tervben álló vonatok szelik e borral, gabnával s fával megáldott tájakat, vagy közel eső vidékeit, hogy a mozdony magas füstcsöve, mely a termékeny Muraközön végig, s a Balaton hosszabana főváros felé rohan, tömjéne a halálra ébredő polgárisodott emberiségnek, egy Foultonnak, Wattnak emelve! nekik, kik a jelenkornak, a középkor sulya alatt meggörnyedt lomha tagok helyett, gőzerővel szárnyakat adtak! S valóban ha e vidékeken a csak néhány évvel ezelőtti járhatlan, s még a főbb közlekedési pontokon is kavics nélkül hagyott utakra tekintünk vissza — és ha eszünkbe jut az, hogy az utas, ha a galamboki, kiskomáromi vagy másféle; a szalamelléki szikkantós agyagból kivánszorogva, Zalamegyéből a főváros felé fordítván szekere rudját, két napi keserves utja után is, és Buda helyett, legfőlebb Veszprémet érthette el; most áldjuk azon feltalálókat, kiknek még akkor is köszönettel tartozunk, midőn itthon családunkkal együtt reggeliztünk, sőt ebédeztünk is, mégis egy kurta délutánon át, este ott vagyunk Pesten, a virágzó ifjú Pestben, a mi Mekkánkban! sőt még ugyanazon este a nemzeti színházba is beférünk és a Komlóban is egyet — hallgathatunk. Ez utóbbi azonban már a kényelemhez tartozik. Ennél előbbre való a szükséges, a hasznos élvezete, mely gazdasági, kereskedelmi s iparüzleti szempontból oly nagy mérvben nyilatkozik a Mura, Rába, Szala, s Balaton vidéki vasutak által.

Somogy- és Zalában, itt hol a productumok gazdag bányái mellett is a kiviteit csak is a rossz utak akadályozák; itt, hol Kanizsa, helyzeténél fogva világkereskedelemmel áll szemközt, — és itt, hol a végtelennek tetsző őserdőben még évtizedekig is hézagot nem okozva, telik ki a fűtéshez megkívántató fa; felszámíthatlan kincsnek forrása, biztos alapja a vasut. És ép' azért, mert a vasutak főemelttyűjeként a köszénnél czélszerűbb s olcsóbb bikk- vagy

miatt“ meg nem jelenhetett albumokat sujtáná a részvétlenség. Veszszén, bukják az, a mi nem érdemes életre! De midőn oly vállalatokat is, hogy többet ne emlitsünk, mint a „Budapesti szemle“, „Szépirodalmi Figyelő“, melyek akár mely nagy nemzet becsületére, büszkeségére válnának, látunk a halál tusája közt vörögődni; midőn a szellem valódi productumait nem látjuk becsülve, pártolva; midőn a mindennapi tapasztalás azon szomorító tény bevallására kényszerít, hogy e nemzet elhanyagolja, elfeledi irodalmát, mint szoktuk feledni azt, kit többé nem szeretünk, ez azután valóban nagyon sajnós és a közönyösségnek oly neme, melyet megboosítani nem lehet!

Nem akarok elhasznált phrasisokkal és közhelyekkel előállni. Nem akarom azon számszor és ezerszer bebizonyított igazságot ismételnem, hogy valamely nemzet műveltsége és szellemi fejlődése azon tényezők fölkarolásában, virágoztatásában nyilatkozik, melyek e műveltségre és szellemi fejlődésre legközvetlenebbül hatnak. Siket füleknek ugyis hiában beszólnék, a kik pedig ez igazság érzetétől át vannak hatva, ugyis követik, csak hogy a fájdalom, napjainkban ilyek nagyon kevesen vannak!

A kiben nincsen fogékonyság, lelkesedés, ha kell, áldozatkészség valamely nemes és szent ügy iránt, kiben csak mindannyiszor alkalmazott vilányozás képes a vért hővesebb kerengésbe hozni s ki a külszerek behatásának megszűnésével aluszékony természetébe visszaesik; attól soha sem lehet várni, hogy elősegítse azon nemes és szent ügy diadalát.

Az irodalmat nemes és szent ügynek csak az nem fogja elismerni, kit szellemszegénységgel vert meg végzete. Alig hiszem, hogy széles e hazában találkoznék a műveltségre igényt tartó

osztályiak közül valaki, ki e szegénységet magára vállalná.

És mégis honnét e fásultság, honnét e visszavonulás az ész világa revelatióinak bibliájától — az irodalomtól? Megszűnt-e ez az a magasan álló zászló lenni, mely ha talán nem is lengetheti szabadon lobogóját, de összevontan is, a műveltség, szellemiség, eszmeharcz s a nemzet életének ismertetőjele, idővel és körülményekkel daczó palladiuma, melyet a rozsdá föl nem emészthet, menykövek össze nem rombolhatnak, mert isteni szikrákból keletkezik, melyeket erőszak kioltani nem képes, — ha támogatja, védelmezi a nemzet, melynek sajátja.

Kérdezem, honnét e fásultság?

Mondják, a korlátolt sajtóviszonyokban rejlik a részvétlenség egyik oka. Irodalmatok szárnyaszegetten tengődik, alul áll eszmém, vagy mindegyiknek s magasl régiómból miért szállnék le hozzátok, mondják százanként, ezrenként. Igaz, szárnyaszegett a napi irodalom, de a politikai tér korlátozásának oda engedjük-e azt a diadalt, mely az összes irodalom fejlődésének megakadályozását vonhatná maga után, ha e mentéséget elfogadhatnók érvényül? Csak épen politikából táplálkozhatik-e a szellem, s a tudományos működés nemes ösztönének csak akkor tegyünk eleget, ha minden sorban egy-egy ágyudörg és hangját véljük hallani? És ha e mentés alapos volna, akkor legfelebb a politikai irodalom pangana, de pang a tudományos irodalom, pang a szépirodalom, pangnak a legjelesebb szaklapok, folyóiratok s minden vállalat, melyet szellemi munkásság idéz elő, mintha csak e nemzet már olvasni is megszűnt volna!!*)

*) Ez minden esetre szomorú jelenség, de más részről örvendünk kell, midőn ennek oka nem a magyar fajnak az irodalom

A nemzet pénzereje élván méltó, a szükségesebbekért is kell küzdenünk, nem jut az irodalom pártolására, szívesen pártolnók, de nem lehet! Hallunk ilyen ellenvetéseket is. Elhinnők, ha uton útfélen nem látnók megczáfolva. Luxusra, kényelemre, kéjre, gyönyörökre van pénz, de a szellem nemes élve megszerzésére, a lélek és szív nemesítésére nincsen. Egy ruháért százakat kiadni, lóért, ebért, borra, kártyára, szerelemre ezeket pazarolni van miből, de egy nemes vállalatra, egy jó lapra, vagy könyvre néhány forintot áldozni nincsen.

És itt, — tisztelet a kivételeknek — leginkább a nőket vádolom. Az irodalom iránti részvétlenség egyik oka leginkább az ő buzgalmuk hanyatlása. A luxuskor áldozattal is eleget tesznek, de midőn irodalomról van szó napjainkban, a gazdálkodás, takarékoság palástjába burkolódnak. Egy ruháért 80—100, egy kendőért 60, 100, 150, 200 fót kiadni nem pazarlás, de 10—20 fót az irodalom oltárára tenni a mostani viszonyok között soknak tartják. Mily nagy különbség a nők mostani és néhány évelőtti buzgalma között! És részemről meg vagyok győződve, hogy ha a nők ép' oly bensőséggel, egyszerűséggel s lelkesültséggel támogatnák s ápolnák az irodalmat, az idő mostoha viszonyai daczára, — virágzóbb volna az, s áldásos malasztjának hatása nem hogy naponkint oszkenne, de terjedne az országban!

Azon ellenvetés igazságát, hogy a vállalatok sokasága megosztja az a nélkül is kisszámú

iránti természetesen idegenkedésben, mint inkább politikai és társadalmi rendezetlenségben kereshető. Ha majd hálaig berendeztük magunkat, s helyre áll a boka a kedélyekbe is, midőn egy család tagja lesz a neveseknek mindegyike: az életre való magyar népek kell annak lenni, ki elégedett nyugodtságában belátandja, hogy egy nemzet halálára legfőbb emelttyű az irodalom.

egyéb tüzi fát tekintjük, — könnyen feltehetjük azon kérdést, miért látott a fában sztkkőkődő közép- és déli magyarországi előbb vasutát a dunántúlinál? Ennek okát ausztria érdekei és az illető vállalkozók buzgalmán felül, még azon országgyűlésileg megállapított tervnek, mely Fiumét az anyaországgal vasut által akarta összekötni — elmaradásában keresem. Ezen kereskedelmi, sőt nemzeti szempontból is nagy horderővel bíró terv a 48-iki események közbejöttével elmaradván, — a birodalmi főváros érdekének leginkább megfelelő „Délkeleti“ — vaspályát láttuk először is megépülni; míg utóbb a szolnoki szárnyvonal után a győr-bécsi vonal is létrejött, — Fiume helyett pedig Pest és Kanizsa Gráczeval, Triesttel kötött össze. Csakhamar felépült, s a közforgalomnak adott át a győr-fehérvári vonal is, mely után mindenkit örömmel tölthetett el egy újabb Győr, Sümegh s Keszthely közötti vaspályának létesítése iránt az érdeklött birtokosoknak a most mult tavaszon Győrött tartott tanácskozmánya. — E tanácskozmány az előleges munkálatok negyvenezer o. forintiglani fedezésére gyűjtő-íveket bocsátott ki kisebb részvényekre. Zala északkeleti részét, s Veszprémmegyét hasítván e vonal, a Balatont a győri Dunával, a gazdag Maréval, s Pápa vidékével összekötné. Jelenleg a dunántúli vasut-hálózatok legértékesebb két szála, napi érdekeink legohajtottabb rugója a sopron-kanizsai és pécs-kanizsai vasut, melyekre mint halljuk tudjuk érelyes intézkedések vétettek foganatba. Nézzük meg először is a ~~sopron-kanizsai~~ ~~vonalat közlebről,~~
 (Folytatás) **TUBOLY VICTOR.**

Pesti levelek.

(Junius 26-dikán.)

(Könnyű a lelet. Elég el nélkül nem élek. Bobosok. Éleskedés s Komolykodás. Köszö. Felmondás. Disponibilitás. A kiadó minál többet vegyen be, de azért ne legyen beteg, és a közönség legyen a valóságos kiadó. Ennek következtetése. Társas életünk a zöldben van, bachhendli, calabrias vagy te-közés (vulgo kugli) mellett.

olvasóközönséget s hogy az irodalomban elforduló visszaélések, nyegleségek sokat elidegenítenek a pártolástól, szívesen elismerem. A vállalatok sokaságát illetőleg, ki volna oly követelő, hogy minden „derűre borra“ megindított vállalatot, „egyegy füzűpoetának“ „összes költeményeit“, minden, a hazafiság özége alatt kunyoráló előfizetési felhívásokat pártoljanak? Azt hiszi talán az olvasóközönség, hogy maga az írók nagyobb része nem resteli, ha egyegy ily „többek kívánatára“ a „hazafiság köteleességei szent érzetétől áthatott“-féle, magát írónak képzelő egyéniség a közönség nyakára küldi előfizetési felhívásait és sokszor az irodalom méltóságát lealacsonyító modorban fogdosza az előfizetőket? De az ily nyegleségek a legtöbbszörre homlokukon hordozzák a bélyegét s a közönség fülismerheti azonnal a madarat szavától. A vállalatok, különösen a lapok sokasága sem mentheti ki a részvétlenséget. A concurrentiával csak a közönség nyerhet, mert minden lap annál több gondnal és annál becsesebb tartalommal fog kiállítani. A mely lap ezt elmulasztja tenni, vesztesen, bukják meg, nem érdemes az életre! Egy lap mellett, sem ellené nem emelék szót, de szomorú jele az az olvasóközönség fá-sultságának, hogy lapjaink nagyobb részét mostanság anyagi kárral csak a jövő reménye tartja fenn, a többet pedig csak hogy épen veszteség nélkül lehet kiadni, de az író fáradságos munkája s a kiadó áldozatkészsége korántsinosen megjutalmazva.

Ha e részvétlenség oka valódi elszegényedés, valódi lehetetlenség volna, megnyugodnánk benne s vigasztalnók magunkat, hogy ad az Isten jobb esztendő. De nem így van! Minél magasabb, minél vagyonosabb körökben tekintesz szét, az irodalompártolás annál kevesebb

(R. F. I.) Könnyű ám azt mondani és üzenni, kedves szerkesztő, hogy: él ez az leveleket írjon az ember, de ha az él ezeknek éle nincs, nem él ez, ha pedig él van — a mai furcsa időkben — megsebezhetjük magunkat vele, sőt még a szerkesztőt, meg a rendesen ártatlan kiadót is.

No de majd azért csak megkíséreljük él ez eskedni a hol lehet, s komolykodni midőn kell; és ha se él ez eskedésünk se komolykodásunk nem fog tetszeni, mondja fel szerkesztő ur a szolgálatot, de ne rögtön, hanem legalább is 1/2 évvel előre, hogy ezalatt másutt szerződünk. Vagy ha a közjó érdekében azonnali tilbocsátásunkat látja szükségesnek, ám legyen! de ez esetben legalább a disponibilitási kedvezmény-időt ne tagadja meg tőlünk.

Ha áll köztünk ezen alku, rögtön megkezdjük a levelezést; — mindenekelőtt azonban azt kívánjuk: hogy ön kiadója is hasonlítson az egyszeri tábornokhoz, kiről azt mondták, hogy beteg, (pedig dehogyan volt az) mert sokat vett be (ez már igaz;) az az, hogy a vállalatnál ne csak kiadó legyen, hanem bevővő is, (mindamellett egészséges maradjon) t. i. ne vesztessen mellette, hanem nyerjen, szóval sok, legalább is annyi előfizetője legyen, ahány példányt szétküldött a mutatóvány-számból, a mi ennek tartalma után ítélve, remélhető, mert ha a közönség nem is adja ki vetőkédvo pénzét irodalmi czélokra, szomorú volna kiadnia oly vállalatot, mely életrevalóságánál fogva hosszú létre érdemes.

Legyen hát a dolog ezuttal megfordítva, és a közönség legyen a kiadó. az az előfizessen, a valóságos kiadó pedig játssza a bevővő szerepét, t. i. tömegtől szedje be az előfizetési pénzeket, minek kellems következtetése aztán az lesz, hogy a lap szellemi kiadása (t. i. tartalma) megítéli a mértéket s gazdag leond.

Igy aztán majd csak boldogulni fogunk! Most azonban már hozzá kezdhethők ugy-e a valóságos levélírásához is, tárgyamat a fővárosi társas élet piacáról választván.

Csak hogy ez bajos feladat, mert jelenleg nincs társas életünk, pedig „a hol nincs, ott ne keress!“ — azt tartja a közmondás.

A szó szoros értelmében úgy van, hogy jelenleg nincs Budapesten társas élet, mert biz az elköltözött a Zugligrőbe, Ferencz halmára, svábhegyre, városligetbe, meg a szomszéd falvakba, Rákos-Palota, Budakesz, Tétény sat. mi a manó írjon hát az ember róla?

jeleire találsz. Statistikailag lehetne kimutatni, hogy a legmagasab s hazánk leggazdagabb osztálya, az aristocrazia, legkevesebb pártolja az irodalmat. Tisztelet ismét a kivételeknek, de fájdalom így van, s ha épen e sorok írása közben idő engedné, számokkal bizonyíthatnám be állításomat. Már pedig minden nehéz körülmény daczára, aristocriáinkról csak nem lehet állítani, hogy ne bírná az irodalomra áldozni. Alkalmunk van olykor lapok, könyvek s egyéb irodalmi solid vállalatok előfizetői névsorát átnézni, alkalmunk van könyvkereskedőkkel érintkezni, s egyik vagy másik nevezetesebb írónk munkája kelendőségéről kérdezősködni s bizony, aristocriáink e tekintetbeni buzgalmáról igen kevés dicőserőst hallunk, vagy olvasunk. Ússük bár, hogy egyebet ne említsek, öt szép-irodalmi lapunk előfizető névjegyzékét föl sá mind az öt lap előfizetői között ötven főrangú nő nevéét alig fogjuk találni. Német s francia divatlapokat, diszkótésű könyveket fogunk disz-asztalaikon találni, de vajmi kevés magyart. Tisztelet, becsület, de igazság is, irodalmunk emelésére, virágoztatására aránylagosan legkevesebbet áldoz aristocriáink. Mi írók csak örülnénk, ha e hitünk megoszalná.*

Nem lehet megerázolni, de azért ne vádaskodjunk. Tagadhatatlan, hogy az aristocrazia egy részénél minden hibák közt legnagyobb a magyar irodalom iránti csekély, vagy semmi érdeklődés, de e vétek nem új, mert azon osztályról a hazafiatlanságot feltenni nem lehet. A valódi ok szerintünk az, hogy fejn-algot feadalis rendeserünk alatt ez osztály képviselte leginkább a nemzetet, a nélkül, hogy e képviselet az idő szerint nemzeti irányú lett volna. Miután azonban az idők változtak, a haladásra ébredt nemzet tömegének versenyével, aristocriáink magatartásának sajátos iránya megzavarva lőn. Nem lévés pedig azóta, nyilvános életünk, nem, az új keretekbe beillő társadalmi összehalmulás és a fejlődés közös szatónának felelősségre szükösége alkalmunk, nemzelleitlen irányban nevelni nemely aristocriáink, meg vagyok győződve, azt sem tudja, vétek-e idegen lapokat tartani akkor, midőn egyetlen magyar lap sem fordul meg asztalán. Do azt is hiszem, hogy ha eljönne a politico-socialis egyesülés boldog

Az egész élet abból áll, mi a fővárosban, hogy a napi munkáját végzett egyén, estendően, vagy gyakran, vagy valamely dözögős emuibuson, terjedelmes krinolinok árnyékában kirándul a zöldbé, az éjet ottölti s másnap reggel ismét behallag vagy hajtat.

És ez aztán egy nap ugy mégy, mint a másik nap; az emberek nem unnak bele, mert hisz ez divat, és ki harcolná a divat ellen?

Hogy valaki a nyarat, vagy egy réaszt falun, ugy nevezett zöldbé töltsi, s itt is uraskodik, vagy kipiheeni magát ha sokat dolgozott, — ezt értem; de azt sehogy se értem, minő mulatságot találhat például oly ember örökkévaló zöldbé-mászkálással, a kinek minden nap ki kell menni, vagy inkább bejönni.

Az a legderékabb, miszerint mindannyian elismerik, hogy bizon csak nagy strapáció ez, hanem még se vonják ki magukat alóla, mert mikönt mondám, a zöldbé-menés valóságos mania!

A kaszinók, színházak, vendéglők, kávéházak mind üresek, vagy legfőlegb esős időkben telnek meg némileg, mert szép napokon a vidéken folyik a társas élet, bachhendli, calabrias vagy te-közés (vulgo kugli) mellett.

Mi szegényebb emberek csak ünnepe- és vasárnaponkint szoktunk a zöldbé rándulni, mintán egész héten át elég sok zöldbé olvastunk vagy talán firkáltunk is, és ilyenkor aztán azon pontokat keressük, melyeken szép kilátásra remélünk szert tohetni.

Találunk-e oly pontokat? ... Találunk... A minap a „Szép juhásznő“ nál igen elragadó helyre bukkantunk.

— Ah mily gyönyörű kilátás! — kiált fel egyik szomszédom, magán kívül örömmel. ... De a belátás se hiányzik — vágott közbe a másik.

És valóban mindkettő igazat mondott.

A kilátás (szó szerint véve) bájoló volt a rákos vérel áztatott síkjára; — valamint a belátás (ismét szó szerint véve) szintén, mennyiben a magaslatról, melyen állottunk, leláthattunk Pestre, ezen ifjú óriásra, mely előtt, ha Isten is úgy akarja, nagyszerű jövő áll.

— Denique — jegyző meg egy él ez eskedő társunk — a hol belátás van, ott kilátásra is előbb számíthat az ember.

Hidje el kedves szerkesztő, azuttal nem írhatam másról, ha csak Nyékyt nem akarok fogni, ohez pedig semmi kedvöm.

Az aristocriához legközelebb eső osztály, mely egyébiránt modorban, szokásokban keveset tér el attól, már valamivel melegebb rokonszenvet tanúszt az irodalom iránt, de nem annyit, mennyi vagyonosságával állna arányban. Elvértve már itt találsz egyegy magyar lapot, könyvet; az irodalom nem egészen idegen föld, s napszámossai legalább név szerint nem oly ismeretlenek, mintha Chinában születtek volna.

De hát kik pártolják az irodalmat a mostani nehéz időkben is, kik rakják le filléereiket az irodalom oltárára?

A vagyontalanabb közép-osztály, a rang, vagyon és születés bíborával nem takaródható, az ipar, szorgalom s gazdaszat tövises, küzdelmes terén működő közép-osztály, — hogy egy régibb alkotmányos nevezettel éljek, a kisebb nemesség, a gazdasztek, bérlők, iskolatanítók, iparosok, egyszerű polgárok, kik gyakran valóban áldozattal szerzik meg szellemi élmenyieiket. Ezek az irodalom meleg s nemeskeblű pártolói; filléereiken ott ragyog még a munka, az izzadság gyöngye s megtermékenyítik vele a földet, mely ha tán most elhagyatottabbban áll is, mint a jobb napokban, de lassan, csendesen munkálva, az ész s szellem nemec gyümölcszeinek érlelésével foglalkozik.*

Lapok megindulásának reménydős perczeiben nem tartottam feleslegesnek ezeket elmondani.

Sok szerencsét a vállalathoz! Isten veled!!

SZABÓ RICHARD.

Napjal, kik e hajlasi kemény oszákknal előherdosták a bárdolat, szívtó azok leendének nemzeti haladástunk bőhős mesejés, az irodalom pártolása által is a zöldbé. Addig is azonban javítsunk a hely leht. ... Isten éltesse mindnyjunkat.

Pelleginek, Kovácsiban. „Mindig táblabíránkat bántjuk.“
 Itt a rim rá: „nem adhatjuk.“
 K-nak, Pécsen. S az igéret?
 B. Simonnak, ugyanott. Izsadtam érted. Hiszem a pécsi hegyek így ochóznak: én is iszadok érted.
 Lakatos Fándornak, Győrben. Kaposvárot már járják a táncosok. Májkor korábban jöttél a levél.
 T. Victorinak, Sz.-Lis-lón. Kérjük a többit is; derék meggyednek szent érdekl mindenek felett.
 Budainak, Keszthelyre. Most még az is úszik, ki a Balatonban úszik, s én még is hallgat?
 „Kakas Mártonhoz.“ Tudom, elhagyná a kukorékolást, ha a dalt elővásná.
 „Borcsdhoz.“ — „Köl a nap — „Kéthelyi Emlék“ — „Marcsaliban betyár voltam“ — nem az örökéletnek való. „Egy dal“ — „Mi fénylik ott? Rájok jön a sor.“
 Törzsd számára. „Őn nevét sem írja alá mévének, ugyan ki őn a „kor ihlettel“ kösül? megbocsásson őn, nem akarjuk, hogy lapunk társasága is oly üres legyen, mint a — magunké.
 Kovács Pálnak, Győrben. Meglepett őn, még most is kassagnak, mikor e sorokat írjuk. Fájdalom, hogy a tárcsa már szedve volt. A jövő számba kellett hagynunk.

Felelős szerkesztő: FODOR PÁL.
 Főmunkatárs: ROBOZ ISTVÁN.

A megholtak névsora N.-Kanizsán

Junius 1-től Junius utolsóig.

Landi Mária, 3 év. Piotrowsky Edmund, 3 év.
 Pecsics József, 3 hón. Reichel Ferencz, 46 év. Nagy Rozália, 10 év. Meisz Rozália, 3 év. Rózsa Anna, 20 év. Benkő Julianna, 60 év. Szeber Gyula, 6 het. Tóth János, 1 het. Rinhoff Anna, 2 év. Gáspár Julianna, 1 1/2 év. Popera Ferencz, 40 év. Szollár Katalin, 68 év. Horváth Anna, 2 hó. Krausler Florián, 66 év. Császár Franciska, 1 év. László István, 6 hó. Ozsoli József.

Személyszállító postakocsi járása

N.-Kanizsa és Pécs közt.

Indul minden Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton fél 4 órakor délután. Érinti Ih. Berényt, Vését, Nagy-Bajomot, Kaposvárt, Gödrét, Magyarországot és Pécsre ér.

kezik másnap délben. Szállítódij 9 frt. 36 kr. Minden utazónak 30 font nehézség szabad szállítása van.

Gazdasági tudósítások.

Kaposvár, jul. 3. Legközelebbi hetivásárunk nem ért egy batkát; ha az eső nem tartóztatta volna is vissza az eladókat — a munkaidő oly igénybe veszi a termelőket, hogy nem igen gondolnak a piacra, a különben is nyomott eleségár mellett. Jun. utólja felé 30—40 krral emelkedett a búzának méroje, de ismét kezd vissza esni. Kaposvár különben is csak előpiacza lévén Kanizsának, — hazai kereskedelmünkben a gabnabörzét nem igen zavarja meg. m. p.

Veszprém, jul. 1. Több napig tartott esőnk jótékonyan hatott a kiszáradt földre, s gazdáinkat a tavaszjakban is megvigasztalá, melyek nagyon hátramaradtak. Átalában gazdag aratást reménylünk, csak aztán az Isten árt is adjon hozzá. Az eleségbevásárlás nagyon csökkent, a legfeljebb a helyi szükségletre szorítkosik; búzát 4 frt. 30—40 krig, rozsoat 2 frt. 74 krig, árpát 2 frtig, kukoriczát 3 frtig, zabot 1 frt. 60 krig vásároltak.

Mohács, jun. hó utólján. Valahára mi is megáztunk, hála az ég urának; burgonya- és kukoriczánk szépen állnak; az ősziben nem is kell munda-nom a bő aratást. Búzánk ritkán voltak ily szépek. Gyümölcs, különösen szilva annyira, hogy a galyak a földre úsznak. Lesz elég szilovicza; ez évben még mi is adhatunk a horváth szomszédoknak. Buza 3 frt. 35—76 kr., rozsa 3 frt., árpa 2 frt. 30—40 kr., kukoricza 3 frt., zab 1 frt. 45 kr.

N.-Kanizsa, jul. 9. Heti vásáraink még folyást nagyon csendesek, mivel nemcsak a vidéki, de a városunkbeli gazdák is többnyire a mezőn töltik napjaikat. Különben minden árucikk egyformán tartja az árát, kivéven a búzát és kukoriczát, mely előbbi 1 fttal, utóbbi pedig 30 krral emelkedett mérőnként. — Ha a közelebbi napokban egy tartós eső meg nem áztatja földjeinket, — a kukoriczának ára nagyon föl fog menni.

N.-Kanizsai piaci árak o. é.

Julius 9-án 1862.

Gabonajem vagy természetmenny.	Egy ausztriai mérték		
	nehézség	Arv oszt. Jrt.	Kr.
	font	frt.	Kr.
Huza	86-84	5	80
	83-82	4	50
	80-79	4	70
	80-76	2	60
Rozsa	78-74	2	40
	70-68	2	70
	72-70	2	60
Árpa	69-66	2	80
	50-46	1	70
	44-42	1	80
Zab	86-84	4	20
	82-80	4	40
	72-70	3	20
Hajdina	68-66	3	20
	Üszi	8	—
	tavasi	7	50
Répeze	mérője	—	—
Fehér bab	—	—	50
Burgonya	—	—	—
Széna	—	—	—
Szalma	—	—	20
Gubacs	1-od	—	—
	2-od	—	—
Gyapju	finny	150	—
	közép	100	—
Més lépes	—	—	—
Sz	—	—	11
láng	—	—	12
szemle	—	—	9
dereze	fehér	—	8
	fekete	—	7
Len	—	—	45
Répeze	olaj	—	40
Bükk	—	—	50
Tölgy	—	—	7
Bor	uj	6-8	—
	—	10-12	—
	—	35	—
Pálinka	süprü	—	22
	örvény	—	20
	bor	—	8
	gyüm.	—	5
Lenese	—	—	12
Hajdina	—	—	11
Köles	—	—	12

HIRDETÉSEK.

Rummel János

Kaposvárrott

buzatéren a szt. János szobrának átellenében.

Tisztelettel figyelembe ajánlja jól felszerelt

vas-, fűszer-, csemege-, thea-, bor-, ásvány-vizek-, papir- és festék-kereskedését;

főfeladatul és elvül tűzte ki azt, hogy becsületesség, jó mérték, pontos és gyors szolgálat melletti jutányos árak által, a t. cz. közönség bizalmát megnyerhesse, ajánlja tehát magát kegyes pártfogásba.

Ez uttal szolgáljon tudomásul, hogy a 31 év óta fennálló

Trieszti általános biztosító társaság

(Assicurazioni Generali 20 millió forint alaptőkével)

ügynökségét átvette, és minden néven nevezendő

tűz-, jégkár- és emberélet biztosításokat

a legolcsóbb díjjal mellett teljesít.

Peukert és Stepánék,

butor- és szobafestők,

figyelmébe ajánlják magukat a t. közönségnek. Elvállalnak bármiféle szoba-, butor- és olajfestéseket, gyors és készséges szolgálatukért kezeskedvén. Megrendeléseket Pécsi utcán 392 és 321 szám alatt fogadnak el.

N.-Kanizsán 1862 jun. 18-án.

25 [2-2]

Bodroghy János

magyar hölgy szabómester

Poston.

régi posta utca, 18/10. sz. 2-ik emelet 11-ik ajtó,

készít mindenféle bruszlik, mente, szűr és palástokat, ajánlja magát a t. vidéki hölgyvilágnak, azon bizottsággal, hogy szakmájába vágó minden kegyes megbízásait azonnal, a legpontosabban, legdíszesebben, a lehető legjutányosabban teljesíti.

20 [2-2]

Fesselhofer József

figyelembe ajánlja N.-Kanizsán a városház épületében levő kereskedését, melyben mindenféle árucikkek nagy választékban találhatók fel, névszerint: a legfinomabb cukor, kávé, asztali edények, finom tajtékból készült dohányzószeretek és serteáruk. Ugyanott találhatók továbbá: korneuburgi marhatápláló por, Pop anatharin szájviz, Ottenreiter Lipót-féle csüzellemi ír lovagnak, Guttmann Rissféle patkán-, eger-, bűdösféreg- és csótányirtó szer; Reisser-féle légyvesztő papír; Lázárféle bűdöskevesztő, Zacherl-féle balhavesztő por; Paglianféle syrop, növénypapír befőzött gyümölcsre (marhahólyag helyett); metszett üvegek; különféle gazdasági s kerti veteménymagok. Nem különben budai Neuwerthféle keserű viz, alápi iváncsi, gleichenbergi, marienbadi, pilnai, parádi, rohísi selti és saidschitzi ásványvizek.

Ugyanott van az „első magyar általános (tűz-, jég- és élet-) biztosító társaság” ügynöksége; szabadalmazott lópor-, ón- és salétromárulás és szabadalmazott angol paraffin kocsikenőcs raktára.

2 [3-2]

PIOTROVSZKY BÉLA,

szabómester,

ajánlja Nagy-Kanizsán, a főutcában (a postahivatal átellenében) levő „SZÉCHENYI”-hez címzett

nagyszerű uri-öltöny-raktárát,

amelyben mindennemű ruha a legválogatottabb s legjelesebb kelmékből a legújabb minta szerint nagy választékban nem csak készen van, hanem minden rendelet rövid idő alatt elkészíttetik.

Hogy mindenféle igényeknek tökéletesen eleget tessenek, így a t. cz. vevők megelégedését megnyerhessem, Pest és Bécs városok első efféle vállalatával összeköttetésbe álltam, s ily formán régóta érzett hiányt, mely Kanizsa város naponkénti emelkedésével növekedik, lényegesen elhárítottam. Minthogy feladatomban tüstem ki, mindenképp a legjobbat a legkedvezőbb feltételek között szolgáltatni, eszedezem e céjomat lehetőségig számos megrendelés által, készpénz-fizetés mellett pártolni.

Köszönetet szavazok tizenkét évi iparkodásom után nyilvánított bizalmukért, azon kérem, hogy további kegyeikre jövőre is méltassanak.

11 [3-2]

EISINGER HENRIK

ujjonnan nyitott kereskedés a főplaczon

(Fesselhofer ur fűszer-kereskedés mellett)

Nagy-Kanizsán,

bátorkodik ezennel a t. cz. közönségnek mindennemű posztó, rőfos és divat-árak kiválóított raktárát ajánlani, és különösen figyelemzteni a t. cz. közönséget, hogy mindennemű fehér kelmékből u. m. valódi rumburgi, hollandi, creasi és szilésai stb. gyöblosokból nagyszerű raktárt tart, jutányos és szabott ár mellettti szigorú pontosságot ígér, számos látogatásért eszedezik!

23 [2-2]

JACK FRIGYES,

óraműves Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel bátorkodik tudomására juttatni a n. é. közönségnek már évek óta fennálló, s jelenleg ujonnan felszerelt, és dús választékkal ellátott óra üzletét. Kaphatók nála a legjobb minőségű inga-, ráma-, kép- és zeneórák; ugy szinte a legújabb szerkezetű schweitzzi henger-, horgony-, tengely- és díszesen kiállított arany- és ezüst-női zseborák a lehetőségig legjutányosab áron, melyeknek jóság- és tartósságáért kereskedik, vész és oserél órákat is, minden igazítási megbízást elfogad s a legrövidebb idő alatt mérsékelt díjért teljesít.

Valamint eddig, ugy ezentul is odaműködik, hogy minden t. látogatók kívánalmi gyorsan és tökéletesen kielégíttessenek.

Üzlete fennállása óta tapasztalván a n. é. közönség szives pártfogását, eszentul is kiérdemelni legfőbb feladata leend.

Boltja az „arany korona” vendéglő átellenében létezik. 17 [3-2]

Stájer növénynedv, mellbetegeknek.
Pagliano syrop, a legújabb gyógyszer, mindenféle betegségek ellen.
Anatherin szájviz.
Brahma water, a legújabb gyógyszer, mindenféle betegségek ellen.
Seidlitz-por 1 frt.
Moll Seidlitz-pora 1 frt 25 kr.
Kali Crème) csallhatatlan gyógyszer szeplő, aroszfoltok, bőrbámítás ellen.
Lalione) általában minden bőrbetegség ellen.
Dorsch Leberthran olaj, mellbetegnek.
Laab Essencia, schwajczi savó rögtoni előállítására mellbetegeknek.
Dr. Hartung chinahéj-olaja, csallhatatlan hajnövesztő.
Rimmel, new cosmetic, egy kefécske segítségével bajuszt, szakállt és haját tetszészerinti feketére festeni.
Vipera zsínor, biztos gyógyszer fej- és nyakfájdalmakban, mint csúsz, torokgyík, sárgaság stb.
Jovanovics fogcsep, a fogfájás elleni szernek non plus ultraja.
Algophon, fogfájásnál külsőképen használandó.
Engelhofer izom- s rög-essencia, főfájás, szédülés, aranyér, ideg, test és nemzetséggyengeség ellen.
Dr. Borchardt szagos növényzappanja.
Glycerin szappan.
Gyógyszeres szappanyok, u. m.: Benzoe, Camphor, Graphit, Jodkali, Theer és Kénszappanyok.
Kaphatók használati utasítással **Belus Józsefnek**, az igazsághoz, az immet, gyógyszerterében Nagy-Kanizsán, 3 [3-2]

Gábrriel Katalin

leány-, tan- és nevelőintézete (Bécs, Stadt Rothenarmstrasse).

Es intézetbe 12 éves megaladt leányok, minden előismeret nélkül felvételnek.

Tantárgyak: vallás, írás, olvasás, nyelvtan, számolás, természetismeret és természettan, földrajz és történelem; rendkívüli tantárgyak: idegen nyelvek, rajz, zene, tánc és női kézművesség. Törvényes nyelv: francia.

Oly növendékek, akik az intézetbe bejutni minden kellékekkel s kosztal ellátatnak, egy tanfolyamra (5 óra) 200 o. é. frtot fizetnek; a kik pedig csak nappal tartózkodnak az intézetben, egy tanfolyamra, 150 o. é. frtot fizetnek; és a kik csupán a tanórákat hallgatják, havonként 6 o. é. frtot.

E díjak mind előlegesen fizetendők.

A növendékek a szükséges ruházattal és ágyneművel, u. m. 1 matrácza, paplannal, derekajjal, 4 lepedővel, egy lőszőr- s egy tollvankossaal s fehérneművel, a melyek mind tisztán kell, hogy megjegyve legyenek, hazulról ellátandók; az egyformaág végett ágyfát, szalmaszőnyeget és ágylakart az intézet fog adni. A felső ruházat mő ösége és mennyisége a szülők tetszésétől függ.

Minden növendék leány egy magaviseletit könyv birtokában van, a melyben minden héten beíródik jó vagy rossz magaviselete s a szülőkkel közöltetik, a kik részükről abban saját megjegyzéseiket is tethetnek. A szülőknek meg kell, hogy a leányokról s magukviseletéről havonként pontosan tudósíttatni fognak.

Megjegyzendő végül, mikép az intézet, hogy a növendékek szünórákban minden észszerűtlen mulatságtól lehetőleg távoltartassanak, szorgalommal megválogatott tartalmu könyvtárral van ellátva, melyet mindnyájan használhatnak.

[28 2-1]

21 [3-2]

Hirdetés

A nagy-kanizsai polgári egylet helyiségeiben a vendéglői haszonbérlet folyó 1862-ik évi Szent-Mihály naptól három évre kiadandó; a szerződési feltételek az egyleti t. elnök urnál megtudhatók; a vállalkozni akaróktól írásbeli nyilatkozat folyó évi július 31-ig fogadtatik el.

Kelt Kanizsán, június 25-én 1862.

Az egyleti választmány által.
Szommer József

a t. közönség figyelmébe ajánlja jölszerelt nürnbergi-áru-kereskedését s különösen pergamentpapírját, mely a gyümölcsbefűzésnél sokkal jobb tzolgálatot tesz, mint a szokásos papír. A pergamentpapír jószágban minden efféle pergament papírt felülmul és ize csak 8-10 kr. Találhasók nála jégzacsok (Eissäckchen), melyek minden bécsi kórházban a legnagyobb sikerrel és előnnyel használtatnak. Továbbá olyan ágy-neműk, különösen gyermekek számára, melyeket, beszennyezés után csak le kell törülni és ismét használatba vétethetnek. Hasonlóképen nála van az „ANKER” ügyvivősege, mely a legbecsületesebb feltételek alatt biztosít halálesetek- és életre nézve.

19 [2-2]

Egy varasdi nürnbergi áru kereskedés számára kerestetik olyan inas, a ki a szükséges iskolai előismeretek mellett a magyar és német nyelvben jártassággal bír. Bővebb értesítést nyerhetni Svágel ur vaskereskedésében N.-Kanizsán.

27 [3-2]

WEISSMAYER M.

posztó- és divatárúkereskedése

Nagy-Kanizsán

a „Korona“ vendéglő átellenében 467. szám alatt jól rendezett nagyszerű raktárral ajánlkozik, melyben mindenféle kabát-, nadrág- és reverendszövetek; valódi rumburgi vászonból és válogatott percaillból készült férfiüngők; továbbá mindenféle női öltönynek való selyem-, gyapju-, pamut- és czernaszövetek, valamint a legújabb divatu női köpenyek, budák, menték, palástok és othonkák mindenféle finom és olcsó szövetből, hasonlóképen nagyszámú új divatu nagykendők és hosszú schawlok, agy- és asztalkészletek, asztalkendők, törülközők és más fehérneműk; továbbá: butorszövetek, nap- és esernyők, szőnyegek, asztal- és ágyterítők, peruvien- vagy selyemből, valamint mindenféle gabna-zsákok és ponyvák mind a legnagyobb választékban és a legjutányosb áron kaphatók. Ugyanott mindennemű öltönyök és fehér ruhák férfiak számára megcsinálás végett elvállaltatnak, legjutányosabbán és legjobban teljesíttetnek. 14 [3-2]

Wajdits Alajos

férfiöltöny készítő,

ajánlja N.-Kanizsán a fő-utczában b. Walterskirchen-féle házban levő ruharaktárát, a melyben rendszeren 16-18 legény dolgozván, bármiféle kelmeből a legdiszesb és legjobb állásu öltönyök készülnek. Kelméi a legelső gyárakból valók s a megrendelt munkák pontos és diszes elkészítéséről kezeskedik. 6 [3-2]

Mikolasch S.

fényképész Nagy-Kanizsán,

tisztelettel jelenti a n. e. közönségnek, miszerint a piarista utczában, a (távirtdai hivatal átellenében) levő fényképészeti teremében (Photografie-Salon) az időjárás tekintetbe vétele nélkül, bármiféle megrendelések elfogadtatnak és fogantatva vétetnek s kezeskedik a képek természetességéért. Az ár 2, 3, 6 ft. o. e. Továbbá elfogad mindenféle szoba- és olajfestési munkákat, aranyozásokat és síremlékeket a legjutányosabb áron. 13 [3-2]

SZELLER PÉTER,

fényképész

tisztelettel jelenti a n. e. közönségnek, valamint becses halottainak és a tisztelt vállalkozóknak, hogy gyárakban a legjobb műalkattal ellátott, orvosi és több helyen megvizsgált

fekirányos torony- és vár-órákat

szép és tartósan elkészít, és azokat különféle nagyságban a legjutányosb ár mellett eladja. Több nagyobb városban szerzett bizonyítványokkal bírván, azon vonásnyelv kezesgési magán, hogy a távirtdai hivatal megrendeléseket lehetőleg legutányosb gyorsasággal, és a megbízók teljes megelégedésére végrehajtandó. Kéretnek a tisztelt megrendelőt, hogy megrendelés alkalmával a leendő számlapok meny-nyiségéről, valamint az idő és más egyéb körülményekről értesítse az elvállaltatást megelőzően. Időnkénti fizetés mellett is költöztetnek szerződésnek.

A gyár a keresztutczában, 48. sz. a. főpö saját házában létezik.

Órarakára pedig, melyben mindennemű szob- és más órák igazítása folyóvállaltatik a főpö-son Kohn Kávéháza mellett létezik. 22 [2-2]

JACK EDE,

bádogosmester N.-Kanizsán,

ajánlkozik mindennemű

építész-, disz-, mű- és gazdasági bádogos munkákra.

Raktárában mindig található b. kiválógatásban és legjobb minőségben: fény- (Moderateur) és irodai lámpák, kálygák, hangany, vagy rudbádogból készült fürdő- és ülökádak, zuhanykészületek, mindennemű konyhadények. — Meghibásult Moderateur-lámpák a legrovidebb idő alatt s jutányos díjért megjavíttatnak. 12 [2-2]

Boltja a fapiaczón, Bräster-féle házban, közel a templomhoz.

Schlechta Ferencz,

templom-, szoba-, czimer- és irat-festő. Lakik N.-Kanizsán Kereszt-10 [1] utczában b. 4ik. sz. a.

Szalay Karoly

ügyvéd Kaposvárrott,

hazafüli udvözléttel értesíti a t. e. közönséget, hogy minden törvényes ügyekben megbízásokat készséggel elfogad. 12 [2-2]

irodájá: Papuczka 334. számú saját házában.

HORA VINCZE,

aranyozó,

tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy ő mindennemű aranyozási munkákat elvállal, ugyanint: óltárolkat, tükrök és képkereket s minden e szükbe tartozó szalonmunkákat s azokat a leggyorsabbán és legjutányosabbán készíti el. Lakára nézve a lapok kiadói általában adatik bővebb értesítés. 7 [2-2]

Ujjonnan nyitott rőfös kereskedés.

Svágell Nandor

a t. e. közönség figyelmébe ajánlja Nagy-Kanizsán a „Korona“ czimű vendéglővel egy sorban ujjonnan nyitott mindenféle posztó-, rőfös- és divatárú raktárát.

Miután föladatul tűzte ki, hogy üzletének csak is a becsületesség-és pontosságot vette alapjaul s áruival valódiságaért mindig kezeskedik, azon biztos reményben, hogy a t. evők benne vetett bizalmokban eslatkozni soha sem fognak a jutányos ár mellett pontosságot ígérve, számos látogatásért esedezik. 15 [3-2]

Vasuti menetrend.

Nagy-Kanizsáról indul Budára	1 ó. 19 p. d. u.
Keszthelyre érke.	2 „ 28 „ „
Boglárdra „	3 „ 20 „ „
Szántódra (innen jár a gőzhajó Füredre)	4 „ 1 „ „
Sz. Fehérvárra érke.	5 „ 49 „ „
Budára	8 „ 2 „ „
Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	10 „ 43 „ „
Csáktornyára érke.	11 „ 5 „ „
Pettaura	4 „ 27 „ „
Pragerhofra	5 „ 27 „ „
Budáról N.-Kanizsára indul	6 „ 30 „ reg.
Sz. Fehérvárra érke.	8 „ 33 „ „
Szántódra (innen a gőzhajó jár Füredre)	10 „ 29 „ „
Boglárdra érke.	11 „ 14 „ „
Keszthelyre	12 „ 18 „ „
Nagy-Kanizsára érke.	1 „ 13 „ „
Pragerhofról Nagy-Kanizsára indul	9 „ 50 „ reg.
Pettaura érke.	9 „ 59 „ „
Csáktornyára „	11 „ 20 „ „
Nagy-Kanizsára érke.	12 „ 49 „ d. u.

ST. KÉVÉRI VONAL

Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	10 ó. 10 p. este
Pettaura érke.	4 „ 20 „ reg.
Pragerhofra (csatlakozik a Triest-Bécsi vonalhoz)	5 „ 8 „ „
Bécsbe érke.	5 „ 24 „ este
Bécsből indul	9 „ 30 „ reg.
Pragerhofra érke.	10 „ 55 „ este
Pettaura	12 „ 23 „ éj.
Nagy-Kanizsára érkezik	5 „ 12 „ reg.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én, 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postáni szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt., félévre 3 frt. — Minden egész éves előfizető a lap tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddig fentálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyílt ár egy Petít sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petít sorért 1-8r 7 kr., 2-6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. — A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Csapolni akarják a Balatont.

II.

Mint már előbbi cikkemben kifejeztem: a rég alakult társulatok az egymás iránti féltékenységben úgy szólván megkövültek.

Korán sem bánják a sióberki és Nádorcsatorna-társulatok, ha Somogy berkei, mosárjai, kiöntései helyett száz ezer holdat nyer is rét, legelő és szántóföldekben.

„Adja Isten testvérek! Szívünkben kívánjuk, — mondják — de saját érdekeink kockáztatása nélkül. A ti nyereségetek ép oly bizonyos, mint a mi veszteségünk; s még az is kérdések kérdése, hogy a jövő e veszteséget fogja-e utóbb pótolni?”

Zala-Veszprém megyék legfeljebb túlbecsült nádasait adják fel; de ha a Balaton beljebb takarodik, szorgalom és némi költséggel a homok megköthető lesz, s lesz a víz helyén buja legelő, — mondja Somogy.

Köszönjük szépen! — kiált fel a két megye, — az még csak „talán lesz?” de a nádas kezeink közt van, mely nekünk épen oly be-

cses, ha már ekét nem vihetünk oda, mint nektek aczélos buzát termő szántóföldjeitek.

De jól van! — mondja az érdemes Mórca Dániel megbizott, — ha már fel kell adnunk Balatonunkból egy részt, s megválnunk nádasainktól, — azon feltétel alatt tesszük ezt: hogy 9 lányira csapoltassék le a viztükör, azaz hajókázhatóvá tetessék a Sió; a mit két megye vesz, hogy így visszanyerhesse!

Gyönyörű eszme, még cikkirót is hevíti! csak az az egy baj, hogy kiviteléhez tározánkat nem eléggé áldotta meg az Isten. Midőn körül belül 4 millióról álmodozunk, a mi nincs, s mostani körülmények közt e célra nem is lehet, — e merész vágy inkább olaj a tűzre, mint sikert reménylő édes megnyugvása a léleknek.

A Balatonról lemenni a Dardanellákhoz; bemutatni ott a Somlyai, Badaacsony, Sz.-György, Rezi, Felső-Eörs stb. lángnedűit; levinni az óriás erdőkből nyert dugákat, talpakat, s a hajókat visszafelé megrakni az áldott Bánát aczélos buzájával, s kirakodni a Sió-torkolat, Felső-Eörs, vagy Badaacsony alatt. — E gondolatra erősebben ver a szív, s önkénytelenül felkiált

az ajk: adjad Istenem, de mindjárt!... A hideg való azonban viszhangozza hátunk megett: „nyegedfél milliót is hozzá” — ha már a Balaton megigéri azt, hogy ellátja a Siót folyvást hajókázható vízzel.

Nagy eszme! tisztelet; de a percz már eljött, melyben felhangzott.

Ne nyujtsunk tehát kart ábrándok után; egyengessük inkább kölcsönös szeretet, egyetértés és ügyérdekeltség által a rögzös utat, melyen célhoz jutunk.

Ha annyira élére állítatik az „én” nek legparányibb érdeke; s a helyett, hogy a közjó, közgazdaság emelésére, virágzására testvéri jobbot nyujtanánk — habár némi feláldozásával is önhasznainknak, — elfásultak, hidegek maradunk... Ha a hazában, mihelyt önérdékről van szó, mint idegenek állunk szemközt, a helyett, hogy vállt vállhoz vetve, boldog jövő, szellemi túlsúly- s dicsőségre emelnénk egymást keresztényi szeretet- és megnyugváásával a hitnek, a hazafiúi érzelmeink. — Ha javunkat, céljainkat, akaratunkat nem tudjuk összoegyvetetni, hanem mint egymás ellen küzdők, elszórt

TÁRCZA.

SOMOGYNAK, ZALÁNAK...

Somogynak, Zalának
Szobbnél szebb szépei!
Az arcnál, szemeknél,
Hol annyi báj beszél,
A szív szebb gyöngyéről,
Mi szobben tűndököl
Mint arany, mint gyömánt,
Ha a szép honleányt
Egekbe emeli...
Fogok dalt zengeni.

Mi ez? a szerelem.
Honszerelem, részvét!
Hányszor el van mondva,
A szél is dalolja.
Erről a legszebb dal,
Mi gyujt s felmagasztal,
Mindent elzeng már:
A dal csak — tette vár!
S a szív e két gyöngyét
Sokan összetörték...

Somogynak, Zalának
Szobbnél szebb szépei!
Azt elhagyta lelke
Ki kétkedni merne
Szívetek szerelmén,
Látom, nem kétlem én;
Hogy úgy lángol, úgy ég,
Mint megénekelék
A nagy Kisfaludy
A dicső Berzsanyi.

Isten megteremté
Ezt a szép világot.
Sze ragyogó szépség:
Virágos föld, kék ég...
Az ember egy magán...
Egy puszta volt csupán!
Jól tudá az isten,
Csak úgy lesz szép minden;

Ha rá hölgy szem ragyog...
Egy hölgyet alkotott.

Minden mi nagy, dicső
A szépségből ered.
Nincs ott kicsiny, kovás,
Nincs ott bú, szenvedés.
Hol mint ég angyala
All a nő, mint anya...
Könye mint a harmat,
Mosolya mint a nap:
Mindent ujja terem.
Nagy s szép lesz, mit szeret.

Somogynak, Zalának
Szobbnél szebb szépei!
Miként szorossatok?
Dicső költőitek,
Megéneklék szépen
A testvér megyében!
Legyen minden dalra,
Köbletek viszhangja:
„Hol szépen kell tenni —
Nincs kicsiny s nagy semmi!”

Szívetek lángján ég
A szép tett tavasza!
Hintsetek virágot
A merre csak jártok,
Minden egy göröngyre...
Szent, szent, e hon földé!
Az égből hadd nézze
Költőitek lelke;
Hadd lássa a haza:
Mit ér Somogy, Zala!

CSEPELY SANDOR.

A Zala-Somogyi Közlöny első látogatása a Győri Közlönnél.

Humoresque.

Győrött vagyunk; látatlanul bár, de még is a szerkesztőség irodájában. Szerkesztő ur

épen most hagyá el nagy zöbble-székét, s tevéle kedélyesen füstölög illatos csibukját, — miután eddig a holnap lap összeállításával vesződött; mert mióta házas, vagy inkább feleséges ember: gyakrabban abban hagyja a munkát, s be-be néz a kedves kis menyecskéhez, nem unatkozik-e egyedül? minthogy élő mulattatók helyett most csupán a cserelapok, s bírálatra beküldött könyvek által van körülveve, — s ezt, egy nejt imádó férj szeretetreméltó önzésének, mindig megbocsáthatjuk, a házasság első hónapjaiban kivált!

Teltát az iroda most üres, — csak a tavalról megmaradt lap-példányok fülelnek szomoruan ottegy sarokban, mint elátkozott hercegnők, — s a legujabb szám hever az íróasztalon egész kényelemmel, s teljes pongyolában, mint bála készülő hiú halgy, a vigalom estvéjén, — várva szabót, fodrászt, szobaleányt, kik őt minél előbb teljes diszbe bujtassák, — hogy megbámolja őt nem sokára, a férfi-világ egész hízogó táborá! — És csakugyan, egy lap correcturája, meg egy szép hölgy a bál előtt, sokban hasonlítanak egymáshoz! — A correctura még kissé piszkos, s — teljes illedelemmel legyen mondva — még csak alsó-szoknyában van, tele hibával, rendtelenséggel, miket a szegény szerkesztő javítgat ki nagy fáradsággal, — ünnepi tiszta köntösét pedig csak holnap kapja magára s — nyomdában. — Egy nő is bál előtt, Isten ments meg mondani, hogy — piszkos; de minden esetre még csak ezután mosdik. Alsószoknyája — ismét teljes illedelemmel legyen mondva — nem oly szennyes ugyan, mint a correctura papírja; de csak alsó-szoknya biz az még is, mit minden ember fiának látni nem szabad, — s csak azután övezendi még kö-

állásainkból hajigáljuk egymásra az akadályok köveit... akkor soká, soká virad még?!...

De nem vagyunk ennyire.

A szív meg fogja érteni a szívet.

Az egymás iránti kötelesség elfoglalja magas állását, s a féltékenység bizalomná válik, hogy e téren is egyek lehessünk.

A sióberki, nádor-csatornai társulatok azt fogják kívánni, a mi jogos, méltányos, — és a balatonlecsapolási társulat megadja azt.

Veszprém és Zala testvéri jobbot fognak nyújtani a közel Somogyinak; hiszen a végezetben is mind egyek: önrör-, haladás- és szorgalommal dicsőségre emelni a nemzetet; s megértve egymást, önakaratjokon, nemes érzelmeiken juttatják diadalra az ügyet, mely úgy is bekövetkeznék a „tények kérelhetetlen logikájánál fogva“....

És a déli vaspálya igazgatósága?

Ime itt van ajánlata:

„Megtéktvén a Balatontársulat terveit, azokat helyeseknek véleményezi, s a kivitelre saját mérnökeiket felajánlja. Minthogy pedig a kész tervek szerinti munkát 360,000 forintba kerülne, a vasuttársulat hajlandó ennek felét maga adni, másik felét pedig a legkedvezőbb feltételek mellett törlesztésre előlegezni; hozzátevéen még, hogy azon esetben, ha a végbevitt munkálatok után kiténik, hogy a balatoni társulat nem jutott azon eredményhez, mely kilátásba tetetett, — a visszafizetéstől felmenti a balatonlecsapolási társulatot. A visszafizetés azonban ha kiyántatik, törlesztési modorban is csak a 4 év eltelte után kezdődik.“ (M. O.)

Elhhez aztán nem kell commentár.

ROBOZ.

Hitelintézet és telekkönyv.

I.

„Fortunae ludimur volucris impetu
Aeternum nihil est, sacro
Quidquid lenta tulit materies sinu“ mond-

ja Horác, s az anyag tarthatlanságából az anyagiasság iránti túlzó ragaszkodástól int. Nemzetének történetei axiómává emelték mit lelkesültségében fennemézt a költő.

De kora épen ellentétét bizonyítja.

Nem hiszem hogy szűkség volna a történelmet keresztül lapozni, kimutatandó időszaként az emberesalád egyes nemzeteinél, a kor fogalmainak megfelelő anyagi emelkedésével mindig karöltve járó szellemi érettséget, hogy kimutathassam: miként a hódító, az anyagi Róma akkor ulti művészetének, tudományosságának emelkedett míveltségének fényszakát, midőn a Caesarok kezei egy világot átnyalólvá, a kezdetben szűk körre szorított Quiriteseket, terjedt birtokaikban világpolgárokká avatták.

De nemcsak itt, hanem az ezt megelőző görög és későbbi századok nemzeteinél is, amint emelkedett egyesek vagyonságán az állam anyagi jóléte, anélkül hogy a szellemet szennyező materialismus tért fogott volna, — akként emelkedett a nemzetek lelki tökélye.

Nyomor nem teremt nagyot, nemest.

Igen idevágó képet ad a római költő, ki népe anyagi és szellemi virágzása idejében, a nyomornak hazáját az ó világ legmíveltebb földjére helyezi mondván:

Est prope Cimberios longa spelunca latronum,
Frigus iners illic habitat jejuna famem.

akként a nyomorral kapcsolatba hozván az erkölcstelenséget is, s helyesen, mert egy ismert közmondás szerint ennek az csakugyan sarkon követő okozata.

Az anyag, e mindent időben és térben befoglaló elemkeverék, az az mely volt és lesz eszköz a szellem fejlődésnek, magasb mívelteinek életére.

Korunk materialismussal van vádolva, mert anyagi érdekeknek szolgájává mondatik tenni az isteni szikrát, mely a művészetek mesterségek minden nemoiben magát a természetet át-

buvárolja, hogy vasutakat, gőzhajókat, anyagi érdekeinek eszközzel teremtsen.

Véleményem szerint ez nem materialismus, valamint nem az, ha a nemzet kereskedelme-, földművelése- s tenyésztésének emelésére minden erőt áldoz; ez nem gleba adriana, ez csupán az eszköznek eszközkkel elérni törekvése, mely physikai művelet magvában hordja az értelem törekvéseit, ama lépcsőzetten, melyen fokról fokra nemesb öntudattal halad a megismerés felé. De ha épen századunk materialismusának vádját nem sikerülne is lemosniuk, engedjük meg tehát.

Ha már a század jelt ad, legyen bár műb, értsük meg azt.

Mert valamint az egyéni, ki korát nem érti, vagy érteni nem akarja, hanem erejét fecsérelve a nélkül, hogy számot vetne a jelen és jövővel, mint a magáról lepuhlyogó szikla, — bár mély nyomokat hagy maga után, — végre is, a kezdett utjánál rajta tenyésző zöld mohot szökésről szökésre magától elhagyja — ezéjút érve, vagy ép átszökve, az első akadálynál erőtlen tértelenségbe zuhan; akként a nemzetek is korukat nem ismerve fel, lépést nem tartanak az összes társadalom törekvéseivel, visszamaradva a kortól, legdicsőbb múltjokkal is múmiákká válnak, melyekről tudósok könyveket írnak, melyek nagyságát költők regélik, gyermekek iskolákban száraz oktatásokból csak fél g ismerik, hogy utóbb az egymást követő nemzedékek feledésnek bocsássák.

A kort, a század követelményeit megérténi, a nemzetek szűksége.

Századunk követelménye a polgárisodás.

A polgárisodásnak legelső alapfeltétele a személy- és vagyonsbiztonság; s a mint fejlett a nemzetekben világosb- s világosbban a jogérzet; amint lecsillapult a mesék lidában élő bölcs korok heve, hogy utat nyisson a nyilvános és határtalan érdekekkel küzdő egyének családja-, a nemzetnek magába, házkörébe vonulni,

rül az a sok „illusion“, — meg nem tudom én még miféle dipsóság, — mit most már nem csak hogy látnunk szabad; de megbámulnunk plane kötelesség! Minden hiány — ha ugyan volt — ki van most már rajt javítva, — a correcturánál veres plajbászszal, itt pedig — igen ritkán ugyan, de néha még is — egy kis pirostóval. S ott áll a déli hölgy, mint egy finom velinre nyomott tiszta lap, várva minél több olvasót, jobban mondva — udvarlót, — s még inkább egy-egy előfizetőt, vagy is valódi vőlegényt. — A hasonlóság tökéletes lesz, ha még hozzá adjuk, hogy valamint a mai, izléssel, tisztán kiállított lapban, a tegnapi piszkos correcturára nem ismerhetünk: úgy gyakran egy bábra gazdagon felpiperézett delnőben.... no, de a hölgy-öltözészetében ajtai zárva előttünk, — s nem is akarunk oly udvariatlanok lenni, hogy azok titkaiba hatolni merészelnénk! —

A szerkesztői iroda tehát, mint említők — üres, — csak a holnap lap correcturája hever az íróasztalon egész kényelemmel, várva a szappant, fodrászt, szobaleányt, s más szükségben segítő egyéniségeket, hogy azoknak segítségével, holnap teljes díszben jelenhessék-meg a férfi-világ — akarom mondani — tisztelt olvasó publicuma előtt!

Az ajtón kopognak.

— Szabad! — kiált ábrándozásából felébredve, s a szerkesztő által imént elhagyott terjedelmes szölle-széket, parányiságával elfoglalva, s magát illő positurába téve, azaz, a legnagyobb magyar lapnak, a Magyar Sajtónak t. i. egy mellette heverő tegnapi példányát, nagykendőül nyakába kerítve, s kis correcturát

Az ajtón egy ismeretlen vidéki egyéniség

lép-be nagy alázatossággal, ügyesen betanult udvarias bókölcsök kíséretében.

— Örülök hogy van szerencsém! dadogá némi elfogultsággal a jövevény.

— Nem tudom kihez legyen szerencsém —? replikáza nagyurias lenézéssel, a legnagyobb magyar lapba burkolt kis correctura.

— Én egy Zala-Somogyi szegény legény vagyok... akarja magát illő alázattal ismertetni a jövevény.

De már erre úgy megijedt a kis correctura, hogy hirtelenében azt is elfeledvén hogy pongyolában van, egy ugrással a szölle-szék legfelső karimájára kukorodik — s távozott gyámtyja, a szerkesztő ur lakosztálya felé félelmetes, de egy uttal reményteljes pillantásokat vet, várva annak mielőbbi megjelenését, s nagy hatásu intervencióját.

— De talán csak nem az a híres Patkó, kinek fejére 1000 forint jutalom van kitűzve? kérdi magas trónusán, hogy félelmét el ne árulja — igen hangosan, a kis correctura.

Patkó nem vagyok; sőt épen most akarom magamat meg patkoltatni, hogy el ne csuszszam a sikamlós pályán, melyre léptem; aztán azt az 1000 forintot nem bánám én, akárki tűzné fejemre, — majd zsebembe csuszatnám én azt onnét, s hasznát is tudnám venni.

— Tehát mégis csak aféle sikamlós egyéniség, ki a zsebmetszéshez is ért — nemde? En félek...! s el kezd kiabálni a szerkesztő után.

— Ugyan ne csináljon már kérem olyan lármát; mondom hogy jójártbeli vagyok. — Hát nem ismer? Hisz én is a nemes Közlöny családjához tartozom. Ha nem hiszi asszony-ném, mindgyárt elmondom genealogiámat.

— Halljuk!

— Tehát ősapánk, az a híres pesti Közlöny, ki számunkra is a nemesség impetrálta, mint tetszik tudni, nagy status-férfi volt; de az akkori zavaros világban városról városra üldözöttvén, végre, ha jól emlékezem Aradon, aszkórbán idő-előtti halált szenvedett. — Asszony-ném Győrben született, s a mint látom jó egészségnék örvend, s szépen diszlik a gazdasága, — az én istenem éltesse számos esztendőig! Másik rokonunk Debreczenbe szaladt, s mint Debreczeni Közlöny, mint hallom valami házasság-szerző intézetet akart felállítani, — s büntetésül ezen merész vállalatáért, legelőször is maga házassodott-meg nem régebén. Ugy járt biz ő szegény, mint a Guillotin feltalálója hajdan, kin először is magán próbálták meg új találmányának célzaszerűségét. Van még egy rokonunk Keszthelyen, a Dunántúli társadalmi közlöny. Ez nagy ur lehet, mert hosszú neve van és mint hallom borászat-tal tzerkedik. — No, én meg vagyok a legfiatalabb rokon, nevem, Zala-Somogyi Közlöny, ki most tiszteletem akarom tenni, s ajánlani magam kedves drága Közlöny-néni gráciájába! Ezzel a csinos fiatal kis rokon szép pukedlit vág, s Közlöny-nénjének, ki most bátorságát egészen visszanyervén, helyét a szölle-székben újra elfoglalja, illedelmesen kezét akar csókolni. Ő azonban a most már felismert ifjú rokonnal keblére szorítja, s a tyafiságos forró csókjaival üdvözlö. — Ezen kedélyes puszi-socónára nyit-be épen a principális, azaz, szerkesztő ur, a Győri Közlöny gyámtyusa, s együtt örvend az örvendőkkel, a szerencsés találkozás-son. A kis piszkos correctura pedig most már mégis csak restelvén a lőszoknyás pongyolaságát, a legnagyobb magyar lap alá, nagyobb ovatosság okáért, még a kis Posti Hirnököt

akként fejlettek az egyeseknek egymáshoz, s ezekkel karöltve a vagyonérzet, biztonság, az ismeretek s tudomány, mesterségek és művészetek.

A nemzet, mely vagyonos, erős is; mert ereje a vagyon.

Ez az alap, mely anyagi örök talpköve, a jólét biztosítója, s így szellemi fejlődésünk s tudományok, művészetek közvetítője.

Boldog azon nép, ki felismerve kincsét, azalakként sáfárkodik, mint az írásban gazdálkodó szolga.

A szép, a tejjel mézzel elárasztott magyar földnek, polgárisodott népe annyi hajlammal, oly példátlan óriási lépésekkel közeledett s közeledik a vén Európa magas műveltségi fokán álló társnemzetekhez, hogy ma már versenyt fut a világ piacán velök, s nem minden dicsőség nélkül.

Az alig, vagy félreismerett nemzet már fel-emelt homlokkal lép az össztársadalom síkjára, s még is félreismerhetlen bizonyos belrendezetlenség, mely úgy az egymásközti, mint a külfölddeli érintkezéseinkben bizonyos hiány lételet érezteti.

E század elején nyertek lendületet a kereskedelem, ipar, művészetek; s a földművelés minden erőfeszítéseink daczára, alig emelkedett általában a középszérű fölü.

Ehez járul még, hogy a terjedelmes birtoknak ép úgy mint a kisebbnek, bizonyos arányban nincs ama értéke, hitele, melylyel nyugoti csekély birtokú barátunk dicselkedhetnek.

Sokan különböző okokban keresik ezen okozat okát. Engedtessék meg nekünk kinyilatkoztatnunk, miként mi ezt egy nemzeti földhitelezet nem létének tulajdonítjuk.

Azzal vigasztaljuk magunkat ugyan — már évek óta — majd lesz.

De hogy legyen, égető szükséggé válik, ha összes nemzetgazdászatusunkat végkép elejten nem akarjuk.

A hitel miért nem volt élvezhető hazánkban azon mérvben, melyben azt, ismét iparuk előnyereszomszédjaink élvezték? oka: mert nem lévén ezélnak megfelelő hitelkönyvek, a hitel jótékony forrása kisebb birtokosaink előtt bedugult, ha csak bizonyos nyereszkesedők körmei közé magukat áldozatul nem vetik.

Hitelezet kell tehát, ez közszüksége a földművelő gazdának, hogy gazdaságát észszerűen felszerelhesse, okzerű gazdálkodást vezetve iparát kifejttesse, s hová nem juthatnánk mi hasonló körülmények közt?!

De másrészt a hitelezet biztos alapot igényel, melyeken finansz-operatióinak fenekelni kell; azaz minden eshetőség ellen, mely egyik vagy másik hitelélvezőt érheti, a törvényekben gyökösített oltalmat találjon.

S mint lehetne ez egyébként hazánkban elérhető, ha nem egyedül a nyilván- vagy telekkönyvek által.

Mire vonjuk mi igénybe a hitelezet kölesőneit, ha nem fekvőkre, mert csak abban is lelhetné az teljes biztosságát; de mi hát a földhitelezetnek czélja? — nem más, mint neve mutatja, az eddig érték nélkül heverő fekvők becsét emelni; azoknak művelésénél megnyitni a forrást, melyből a szorgalmas gazda iparához segélyt merithet, hogy így az okserűbb földművelés terjedtebbé tőve, ha egyesek vagyonosodnak, vagyonosodik és erősödik az állam.

A hitelezet tehát és telekkönyv oly egymást kiegészítő fogalmak, melyek egyike másik nélkül czélteszve élhetne csak meg.

Sokszor hallottuk „nem kell telekkönyv, Angolhonnak sincs telekkönyve s még is van hitele.“

Mi megengedjük ezt, de ama véleményben élünk, hogy magyar hazánk földművelő ország, természetményei a kincsek, s hogy a termelést valódi iparrá fejleszteni, a non plus ultrára vitt földművelés virágzását czélozni, s így aztán az ipar egyéb nemeit karöltve emelni csak úgy

foghatjuk, ha terjedelmes földbirtokainkat nem holt tőkeként tekintjük, hanem hitelt nyitva forgalomba hozzuk.

Ezen építhetjük mi anyagi örököt, s Európa társnemzetei közt ez úton szilárdíthatjuk állásunkat.

Nem szükséges cosmopolitának lenni, hogy a tárgynál abstrahálva hazánktól, az egyetemesség általánosságában maradván, deduciókhoz juthassunk, melyek érveket nyujtsanak.

Elég hazánk viszonyát a többi európai művelt államokkal szemben itt kiindulási pontul szemügyre venni, hogy meghatározassuk ama módokat, melyek segélyével az anyagi emelkedés, s hasznot hajtó kereskedelem világ-piaczán versenyezhesünk, s — lefutván az idők homokórájának szeméivel az ókor esthajnalán feltűnt, s a középkorban delelő harczi oronyaink napja, — mint állhatunk az új társadalom követelményeivel pirulás nélkül szemközt. —

Valóban, ha szertenezünk, csak azt lehet bevallanunk, hogy a természet annyi ajándokiban részesített hon, tekintve más államokat, még csak a kezdeményezésnél áll.

Korunk jelesbejei átértették helyzetünket, s lelkes törekvéseik gyümölcsöként mutathatunk gazdasági, biztossítási egyleteket; hitelezetünk már ma holnap megkezdji működését, földvédelmi társulatunk alakulóban van, mind-megannyi nemzeti égető szükségek, melyek viszont úgy hathatnak, ha tőkéik mentül biztossban elhelyezvők, s elhelyezésük a törvény oltalmát élvezi.

Mint kapcsolatból foly tehát a telekkönyveknek, a hitel s birtokbiztonság tényezőinek, eme elsőrendű hazai szükségnek életbelépte is.

RÉNYI.

Bécs, július 16-án.

(A.) Midőn mutatószámomat Wajdits még a bölcsőben ringatta, akkor meglehet a boulognoi erdőben néztem azon helyeket, hol a golyó egyegy a bősületet szentségnok tartó bajvívót leterített; vagy a

akasztva nyakába kis kendőtül a nátha ellen, elfut a typographiába, tisztát venni magára. Gyámtyusa a kis vendég-közlönyt leülteti, s a következő párbeszédet kezdi vele:

— No's hát, mi ujság abban az áldott Somogyban és Zalában, hugocskám?

— Bizony nem sok jó kedves urambátyám! Mindenfelé csak a sok rablásról hall az ember. Elrabolja idejét, becsületét, vagyonát egyiránt, az a sok alaku Patkó.

— Hja! fájdalom, ez nem ujság. Ez mindentütt így van most a világon; az embernek ma holnap a pánczélos fregattok mintájára, csaknem pánczélos attilákba kell már bujni, hogy hozzá ne férhessenek, — s valami régiség-buvár zsebeinkből még az új-pénzt is ki ne szedje! Vegyük csak sorra a nyomoruságot. Ime! Belgrádban bombáznak, — Montenegróban a törökök orrát vagdalják-le, — Törökországban kölesönt keresnek, de nem találnak, — Nápolyban brigantiznak, — Rómában átkozolódnak, — Póroszországban lüner, herüber seregmozdulatokat tesznek, — Casselben alkotmányoznak és miniszterciziseznek, — Franciaországban Mexicóznak, Londonban a világ-kiállításon, egymás óráját, erszényét lopják el, — Északamerikában verékesznek, s egymás pamutját égetik el, — Portugáliában házasonak, — hisz ez is egy neme a rablásnak, miután ez által a szülék leányuktól, a férjek pedig gyakran boldogságuktól fosztatnak meg. Oroszországban végre — gyujtogatnak. És ez is elég veszedelem; de még is tán jobban védhetnők magunkat a tűz, — mint a rablás és zsebmetzés ellen. — Hisz országszerzte, csak annak a sok vízzé vált roménynek zsilipjeit kellene

megereszteni; s özönvíz lenne belőle, mely minden tülzet eloltana, s honnét legalább megmenekülhetne az, a ki uszni tud! Hát még az a sok rossz vers, összegyűjtve és szétszórva a lapokban, mily nagy mértékben gátolná a tűz terjedését?! S aztán, ha az emberek fejét vesztülk, biz isten azokban is több víz van, mint tűz, és így a biztossítást a tűzikárok ellen már magukban hordják. Végre a gyujtogatásnak van egy nemesebb faja is, — midőn tudniillik polgártársainknak nem pajtát gyujtjuk fel; hanem kebleikben a hazafiúi érzelmeket gyujtogatjuk, a nemzetiséget tülzeljük, s minden jónak, szépnak és nemesnek szikráit élesztgetjük s szórjuk szét a fogékonyabb keblekbe!

— Erre nézve legjobb zündhölzöket szolgáltat úgy hiszem, a mi familiánk kedves urambátyám. S ezt fel is használjuk becsületesen. Már aztán ha néha igen nedves idő jár, vagy itt-ott vizes a szalma, s nem ég tiszta lánggal, csak füstölög; ez nem a mi hibánk!

— Igaza van kis hugocskám! De azért a köteleesség teljesítésében szent megnyugvást érzünk, — ha néha megprűszkoltet, vagy könyeket facsar is ki szemekinkből, a nem min-libánkból támadt fojtós füst! — Hát egyébiránt hogy állnak a vetések?

— Bizony nem a legjobban kedves urambátyám! Mi az idén elvetettünk vagy 5000 mért; s örülni fognánk, ha legalább felét megteremné.

— Ezzel mi is csak úgy vagyunk; mi csak vagy 4—500 mért vetettünk tavaly; de örvendünk ha legalább a magját megadja az idén. — De azért csak dolgoznunk kell ám csüggedetlenül, — s ha ki nem kél is az itt-ott kopár sziklára tévedt mag; máshol ismét

dúsan fizet a jobb földről jött votés. — Micsoda alkalommal tetszett utazni?

— Csak rossz postalovakon, mert saját fogatunk nincs; azért hosszás és unalmas is volt az utazás.

— Lásza kedves hugocskám, ezen bajon segítsék ám az ami általunk tervbe vett győrpápa-keszthelyi vasút. Csak mondja meg otthon atyuskának, hogy minden követ megmozdítson ezen terv létrehozására, valamint mi is olkövetünk itt mindent, hogy olcsóbban s közelebb jussunk Kanizsához. — Apropos! ugyan kár, hogy az a Kanizsa még most is divortiumban él törvényes hitvesével!

— Hogy-hogy? Ezt nem értem.

— Hát hiszen tetszik tudni, hogy Izsza és így a nő-Izsza Komáromban, még ében fekszik, míg Kanizsa még mindig Zalában van?!

Most a kis correktura perarül bé a szobába, de most már gyancosok felérinolinovva ám, tiszta hófchör, elég ruhában.

— Kedves rokon! mond, most már tolettem elvégzém, — ha úgy tetszik s atyuskám is megengedi, — visszakisérem önt Kanizsára!

Szerkesztő urnak erre semmi kifogása nincs; sőt megkéri a kis Zala-Somogyi rokot, hogy máskor is legyen szerencsése!

A Zala-Somogyi Közlöny ezt minden hónapban háromszor igéri teljesíteni. Szerkesztő urnak ez azonban kevés. Ó havonként legalább is ötször ahajtaná látni magánál az új kis rokot.

Ezzel a két Közlöny-rokon utnak indul. Kivánjuk nekik szerencsés utat. Patkótól ők nem félhetnek; mert hisz az csak a gazdag embereket szokja kirabolni!

KOVÁCS PÁL.

Haszonbéri árverési hirdetés.

Somogy megye állandó árverővényszékének 332/117 sz. alatti határozata folytán, Gyulai Gaál L. . . . kiskoruit illető Kazsok, Bétzi határokon és Pataki pusztán az Igali járásban fekvő mindennemű fundus instructussal ellátott gazdaság, — szántóföld, rét, erdő, legelő és dézsmás szőlőből álló 1122 1/2 holdra rugó ingatlan birtok, urasági lak, ispáni lak és minden gazdasági épületekkel, malom, korcsma, csárda és szőlő-kilenczed, királyi kisebb haszonvételekkel együtt f. 1862. évi Szt. Mihálytól kezdve öt egész évre f. é. augusztus hó 25-én, Kazsokon a helyszínén, nyilvános árverésen haszonbérbe fog kiadatni. Melyre a venni kívánók meghivatnak. — A főfeltételek a venni szándékozókra 600 frt. o. é. bánatpénz és 6000 frt. o. é. (cautio) ovalompénz.

33 [3-1]

FESSELHOFER JÓZSEF

figyelembe ajánlja N.-Kanizsán a városház épületében levő kereskedését, melyben mindenféle árucikkek nagy választékban találhatók fel, névszerint: a legfinomabb cukor, kávé, asztali edények, finom tajtékból készült dohányzószerkek és serteáruk. Ugyanott találhatók továbbá: korneuburgi marhatápláló por, Pop anatharin szájviz, Ottenreiter Lipót-féle csúszelleni ir lovaknak, Guttmann Riss-féle patkán-, egér-, bűdösféreg- és esótányirtó szer; Reisser-féle légyvesztő papír; Lázár-féle bűdöskevesztő, Zacherl-féle balhavesztő por; Paglian-féle syrop, növénypapír befőzött gyümölcsre (marhahólyag helyett); metszett üvegek; különféle gazdasági s kerteti veteménymagok. Nem különben budai Neuwerth-féle keserű víz, alápi iváncsi, gleichenbergi, marienbadi, pilnai, parádi, rohitsi selti és saidschitzai ásványvizek.

Ugyanott van az „első magyar általános (tűz-, jég- és élet-) biztosító társaság“ ügynökség; szabadalmazott lőpor-, ón- és salétromárulás és szabadalmazott angol paraffin kocsikenőcs raktára.

2 [3-3]

PIOTROVSZKY BÉLA,

szabómester,

ajánlja Nagy-Kanizsán, a főntezében (a postahivatal átellenében) levő,

„SZÉCHENYI“hez címzett

nagyszerű uri-öltöny-raktárát,

melyben mindennemű ruha a legválogatottabb s legjelesebb kelmékből a legújabb minta szerint nagy választékban nem csak készen van, hanem minden rendelést rövid idő alatt elkészítetik.

Hogy minden efféle igényeknek tökéletesen eleget tehessenek, s így a t. cz. vevők megelégedését megnyerhessem, Pest és Bécs városok első efféle vállalatával összeköttetésbe álltam, s így formán régóta észlelt hiányt, mely Kanizsa város napunkint emelkedésével növekedik, lényegesen ellártok. Mithogy feladatunknak tüstén ki, mindenből a legjobbat a lehető legjutányosabban kiszolgáltatni, eszedzem a célomat lehetőségig számos megrendelés által, készpénz fizetés mellett pártolni.

Köszönetet szavazok tizenkét évi iparkodásom után nyilvánított bizalmukért, azon kéresek, hogy további kegyelmekre bőve is méltassanak.

11 [3-3]

JACK FRIGYES,

óranövés Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel határozok tudomására juttatni a n. é. közönségnek már évek óta fennálló, s jelenleg ujonnan felszerelt, és dús választékkal ellátott óra üzletét. Kaplatók nincsenek a legjobb minőségű inga-, ráma-, kép- és zongorák; ugy, szinte a legújabb szerkezettű schweitzzi henger-, horgony-, tengely- és díszesen kiállított arany- és ezüst- női zsebrák a lehető legjobb legjutányosabban, melyeknek jósa- és tartósságáért kezeskedik, vesz és cserél órákat is, minden igazítási megbízást elfogad s a legrövidebb idő alatt mérsékelt díjért teljesít.

Valamint eddig, ugy ezentul is odaműködik, hogy minden t. látogatók kívánalmait gyorsan és tökéletesen kielégíttessenek.

Üzlete fennállása óta tapasztalván a n. é. közönség szives pártfogását, ezentul is kiérdemelni legfőbb feladata leendő.

Boltja az „arany korona“ vendéglő átellenében létezik. 17 [3-3]

Stájer növénynedv, mellbetegeknek.
L'agliano syrop.
Anatherin szájviz.
Brahma water, a legbiztosabb óvszer titkos betegségek ellen.
Seidlitz-por 1 frt.
Moll Seidlitz-pora 1 frt 25 kr.
Kali Crème) csallhatatlan gyógyszer szeplő, arczfoltok, bőrhámítás
Lilionese) s általában minden bőrbetegség ellen.
Dorsch Leberthran olaj, mellbetegeknek.
Laab Essenzia, schwajzi savó rögtöni előállítására mellbetegeknek.
Dr. Hartung chinahéj-olaja, csallhatatlan hajnövesztőszer.
Rimmel, new cosmetique, egy kefcéske segélyével bajuszt, szakált és hajat tetszésszerűen feketére festeni.
Vipera zsinor, biztos gyógyszer fej- és nyakfájdalmakban, mint csúsz, torokgyík, sárgaság stb.
Jovanovics fogosep, a fogfájás elleni szerek non plus ultrája.
Algophon, fogfájásnál külsőképen használandó.
Engelhofer izom- s ideg-essentiája, főfájás, szédülés, aranyér, ideg, test és nemzetszervi gyengeség ellen.
Dr. Borchardt szagos növényzappanja.
Glycerin szappan.
Gyógyszeres szappanyok, u. m.: Benzoe, Camphor, Graphit, Jodkali, Theer és Kénszappanyok.
Kaplatók használati utasítással **Belus Józsefnek** „az igazsághoz“ címzett gyógyszerüzletében Nagy-Kanizsán.
3 [3-3]

Pénz

előlegzetlik sorajjegyekre és mindennemű állam- és üzletpapírokra mérsékelt kamatok mellett alulírt váltóüzletében, valamint egyes ugy nagyobb részletekben is. A visszafizetés havi részletekben vagy bármikor egyszerre is történhetik. Vidékről a papírok posta útján küldethetnek és az érte járó pénzüsszeg a szükséges oklevelekkel együtt azonnal visszaküldetik. Ezuttal ajánlja az augusztus hó 1-én törtéendő Salm, Genols, Clary vagy 1860-ki sorajjegyek húzására 3 frtos részletjegyeit

HERZBERG A.

Pesten, a nagy hid- és bécsi utcák szegletén.

Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek és a részletfizetési ívek, sorajjegyek s egyéb papírok posta útján a legtávolabb eső helyekre is elküldetnek, és a megrendelések postai utánvetell (Nachnahme) is történhetnek. A húzásjegyzékek elküldéséért külön 30 kr. csatolandó.

82 [1-1]

Ujonnan nyitott rőfös kereskedés.

Svágell Nándor

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlja Nagy-Kanizsán a „Korona“ című vendéglővel egy sorban ujonnan nyitott mindenféle posztó-, rőfös- és divatáru raktárát.

Miután feladatul tűzte ki, hogy üzlete csak is a becsületesség- és pontosságot vette alapul s árai valódiságaért mindig kezeskedik, azon biztos reményben, hogy a t. vevők benne vetett bizalmokban csalakozni soha sem fognak s jutány ár mellett pontosságot ígérve, számos látogatásért eszedezik.

15 [3-3]

MIKOLASCH S.

fényképész Nagy-Kanizsán,

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, miszerint a piarista utcában, a (távirtdai hivatal átellenében) levő fényképészeti teremben (Photografie-Salon) az időjárás tekintetbe vétele nélkül, bármiféle megrendelések elfogadtnak és fogantba vétetnek s kezeskedik a képek természetességéért. Az ár 2, 3, 6 ft. o. é. Továbbá elfogad mindenféle szoba- és olajfestési munkákat, aranyozásokat és siremlékeket a legjutányosabb áron.

24 [3-3]

Wajdits Alajos

férfiöltöny készítő,

ajánlja N.-Kanizsán a fő-utczában b. Walterskirchen-féle házban levő ruharaktárát, a melyben rendszeren 16---18 legény dolgozván, bármiféle kelméből a legdiszesb és legjobb állású öltönyök készülnek. Kelméi a legelső gyárakból valók s a megrendelt munkák pontos és diszes elkészítéséről kezeskedik.

6 [3-2]

JACK EDE,

bádogosmester N.-Kanizsán,

ajánlkozik mindennemű

építész-, dísz-, mű- és gazdasági bádogos munkákra.

Raktárában mindig találhatók bő kiválogatásban és legjobb minőségben: fény- (Moderateur) és irodai lámpák, kávégépek, horgany- vagy rudbádogból készült fürdő- és ülökádak, zuhanykészületek, mindennemű könyvhordozók. — Meghibásult Moderateur-lámpák a legrövidebb idő alatt s jutányos díjért megigazítottatnak.

Boltja a fapiacson, Breierféle házban, közel a templomhoz. 18 [2-2]

Bodroghy János

magyar hölgy szabómester

Pesten,

régi posta utca, 18/10. sz. 2-ik emelet 11-ik ajtó,

készít mindenféle bruszlik, mente, szür és palástokat, ajánlja magát a t. vidéki hölgyvilágnak, azon biztosítással, hogy szakmájába vágó minden kegyes megbízásait azonnal, a legpontosabban, legdiszesebben s lehető legjutányosabban teljesíti.

20 [2-2]

Vasuti menetrend.

Nagy-Kanizsáról indul Budára	1 ó. 19 p. d. n.
Keszthelyre érke.	2 " 28 " "
Boglárdra	3 " 20 " "
Szántódra (innen jár a gőzhajó Füredre)	4 " 1 " "
Sz. Fehérvárra érke.	5 " 49 " "
Budára	8 " 2 " "
Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	1 " 43 " "
Csáktornyára érke.	3 " 5 " "
Pettaura	4 " 27 " "
Pragerhofra	5 " 2 " "
Budáról N.-Kanizsára indul	6 " 30 " reg.
Sz. Fehérvárra érke.	8 " 38 " "
Szántódra (innen a gőzhajó jár Füredre)	10 " 29 " "
Boglárdra érke.	11 " 4 " "
Keszthelyre	12 " 1 " d. n.
Nagy-Kanizsára érke.	1 " 13 " "
Pragerhofról Nagy-Kanizsára	9 " 30 " reg.
Pettaura érke.	9 " 59 " "
Csáktornyára	11 " 20 " "
Nagy-Kanizsára érke.	12 " 49 " d. n.

Vegyes vonat.

Nagy-Kanizsáról Pragerhofra indul	10 ó. 10 p. este
Pettaura érke.	4 " 20 " reg.
Pragerhofra (csatlakozik a Triest-Bécsi vonalhoz)	5 " 8 " "
Bécsbe érke.	5 " 24 " este
Bécsből indul	9 " 30 " reg.
Pragerhofra érke.	10 " 55 " este
Pettaura	12 " 23 " éjel
Nagy-Kanizsára érkezik	5 " 12 " reg.

Wajdits József

e lap kiadótulajdonosa a t. közönség figyelmébe ajánlja Nagy-Kanizsán eddigelé létrejött vállalatait, u. m.: könyv-, mű-, hangjegy-, író- és rajzkereskedését; dombornyomó gépét (Hochdruck-Pressé), magyar-német kölesönkönyvtárát, könyvkötészetét, műmunkászatát; ügyvivőségét a pesti, bécsi műegyleteknél, bécs-prágai papírszönyegraktárát s végre ujonan felállított kő- és könyvnyomdáját, s tisztelettel kijelenti, hogy bármely megrendelést pontosan és gyorsan teljesít akármi távolságra is.

Mielőtt a kereskedésben feltalálható cikkek sorozatát eléadnám, az általam ujonan felállított kő- és könyvnyomdára bátorkodom némely észrevételeket tenni.

Nem kevés áldozattal ragadtam meg e roppant költségbe vágó vállalatot, de minthogy minden figyelmemet arra fordítottam, hogy irodalmunknak Zala és Somogy megyékben egy új utat törjek, és az irodalmi terményeket minél gyorsabban kiállithassam, iróinkat nagyobb és szorgalmasabb munkára bátorítsam, községeket, kereskedőket és egyéb irodákat a lehető legolcsóbb nyomtatásokkal elláthassam és végre hogy üzletemet e vállalat által kiegészíthessem, kérem egyszersmind Zala-Somogy megye lelkes közönségét, e nagy s fáradságos üzletemet kegyes pártfogás alá venni sziveskedjék, s én nem fogom elmulasztani, minden átvett munkákat rendszeren, hibátlanul, gyorsan kiszolgáltatni, ügyes magyar nyomdai személyzetről gondoskodni el nem mulasztottam, s hiszem, hogy nyomdám ígéretemet nem sokára tökéletesen tények által bizonyítani fogja.